

خانواده یا سرده خانه ؟

در جهان دو گونه خانواده وجود دارد. نخست خانواده بدوى که روابط و ملاکهای آن غریزی بوده و تربیتی در آن وجود ندارد و سپس خانواده متعالی و تربیت شده که مناسبات اعضای خانواده با خود و دیگران حتی جامعه تعریف شده و تابع نظام حقوقی و اخلاقی است.

پیامدهای رشد بی حساب
این استاد دانشگاه در ادامه به رشد پرشتاب فرهنگ و دانش در سالهای اخیر اشاره کرده و گفت: گرچه تحولات چشمگیر و سریع جامعه مادر زمینه رشد فرهنگی و علمی قابل ستایش است، اما

چنانچه این شتاب مهندسی نشود می تواند عوارض ناخوشایندی را در پی داشته باشد که شاید یکی از آنها، نهاد خانواده باشد. حال آنکه اگر نهاد خانواده مض محل و فرو ریخته شود شاید چندین نسل بعد نیز امکان اصلاح آن نباشد، حتی نمی توان تضمین کرد که در آن زمان نیز بهبودی حاصل شود.

از خانواده بدوى تا خانواده متعالى
به طور کلی در جهان دو گونه خانواده وجود دارد. نخست خانواده بدوى که روابط و ملاکهای آن غریزی بوده و تربیتی در آن وجود ندارد و سپس خانواده متعالی و تربیت شده که مناسبات اعضای خانواده با خود و دیگران حتی جامعه تعریف شده و تابع نظام حقوقی و اخلاقی است. البته این گونه خانواده ها در اغلب جوامع اندک هستند

براساس برخی از تعاریف، خانواده به جای آنکه بستری مناسب برای رشد باشد، سرده خانه ای برای انجامات توانایی هاست.

دکتر رحیم پور از غدی با بیان این مطلب در همایش «بررسی راهکارهای تحکیم بنیان خانواده» گفت: بنابر تعریف دیگری نیز، فروپاشی و تحریر خانواده حاصل می شود. از همین رو، خانواده ای که به درستی مهندسی نشده، سبب می شود تا اعضای آن دارای کرامات فردی یا اجتماعی نباشند.

وی با تأکید بر اینکه، انسان متعادل اغلب در خانواده متعادل پرورش می یابد، اضافه کرد: چنانچه بتوانیم الگوی خانواده معاصر اسلامی را در ایران گسترش دهیم به الگوسازی در سطح جهان منجر می شود.

کاربرد مؤثر عقل و نقل

رحیم پور از غدی، در ادامه به تأثیر آیات و روایات در غنای باورهای خانواده اشاره کرد و افزود: برای رسیدن به الگوی مناسب می توان از عقل و نقل بهره جست، اما باید توجه داشت استفاده افراطی از عقل در واقع نگاه غیر عاقلانه به آن است.

همچنین، برای استفاده از مفاهیم دینی و آیات و روایات باید ضمن داشتن نگاه مناسب به آنها، از لحاظ تفسیر و حتی چیدن آنها کنار یکدیگر نیز دقت شود. به هر حال، باید پذیرفت هر قفلی کلیدی خاص برای خود دارد، زیرا این گونه مفاهیم باشکوه و ارزشمند در روابط انسانی به افراط و تفریط تبدیل می شود.

حد و مرز راز داری در ازدواج

نفر سومی، موضوع مطرح شود.

رازهای بعد از ازدواج

اما درباره رازهای امروز چطور؟ یک واقعیت مهم درباره ازدواج وجود دارد و آن این که هیچ چیزی نباید باعث از بین رفتن صداقت و راستگویی بین شما شود. دروغ های کوچک، پنهان کاری های به ظاهر بی اهمیت اگر فاش شوند می توانند بنیان اعتماد را بین شما از بین ببرند. اما در عین حال، بعد از ازدواج مواردی هست که به زندگی مشترک شما ارتباطی ندارد و می توانید آنها را با همسرتان در میان نگذارید.

اختلافاتی که در خانواده پدری شما بروز کرده، چیزی نیست که مستقیماً به همسر شما مربوط شود. حرف و حدیث هایی که پشت سر شما گفته می شود، نباید به خانه تان راه پیدا کند و اگر کسی از همسر شما بدگویی

چیزی نباید باعث از بین رفتن صداقت و راستگویی بین شما شود.

کرده، باید رازداری کنید و نگذارید او متوجه شود. یک واقعیت مهم درباره ازدواج وجود دارد و آن این که هیچ چیزی نباید باعث از بین رفتن صداقت و راستگویی بین شما شود. دروغ های کوچک، پنهان کاری های به ظاهر بی اهمیت اگر فاش شوند می توانند بنیان اعتماد را بین شما از بین ببرند.

چشم ها را باز کنید

در زمان نامزدی ممکن است دختر و پسر به دلیل ایجاد وابستگی میان آنها، چشم خود را بر برخی حقایق بینندند. مهم ترین راه برای مقابله با وابستگی کوتاه کردن مدت زمان نامزدی و توجه به کیفیت این دوران است تا شناخت واقعی حاصل شود. به طور نمونه می توان به جای این که در مدت ۶ ماه هفتھای یک ساعت به این موضوع اختصاص دهنده، زمان به ۳ ماه و هفتھای دو ساعت یا ۴۵ روز و هفتھای ۴ ساعت تغییر کند. به صورت فشرده اما به صورت عمیق مطالعات انجام می شود و از ایجاد وابستگی نیز جلوگیری می شود.

آنچه جوانان را در مساله ازدواج و تشکیل زندگی مشترک نگران می کند، ناگفته هایی است که افراد را در دو راهی گفتن یا نگفتن قرار می دهد که این موضوع نیز راه حل هایی دارد.

دختر و پسر در دوران نامزدی برای کسب شناخت از هم باید ویژگی های شخصی خود را بیان کنند و از علاقه مندی های خود صحبت کنند. به طور مثال این که «من بافتني کردن را دوست دارم» یا «دوست دارم هر چند وقت یک بار مهمانی بگیرم»، با بیان این مسایل طرف مقابل می تواند خود را به خوبی سازگار کند. همچنین شما باید انتظار خود را از هم دیگر نیز بیان کنید. این موارد جزو گفتنی های ضروری قبل از ازدواج هستند.

اما به جز اینها، همه ما رازهایی داریم که مربوط به گذشته ما هستند. آنچه که در دوران پیش از ازدواج برای خیلی ها نگرانی ایجاد می کند، برخی ناگفته ها در زندگی است که گفتن شان می تواند دردسرساز باشد و

نگفتن شان هم دردسرهای خودش را دارد. بنابراین سوالی که مطرح می شود این است: چه چیزهایی را باید بگوییم و چه چیزهایی جزو رازهای شخصی ما محسوب می شوند؟

ناگفته های قبل از ازدواج

یک قاعده کلی را باید به خاطر بسپارید. به طور کلی حفظ رازها در صورتی که آسیبی به زندگی مشترک شما وارد نکند، ایرادی ندارد. مثلاً این که شما در گذشته یک رابطه عاطفی یک طرفه را تجربه کرده اید، نباید با همسرتان در میان گذشته شود اما این که یک نامزدی بهم خورده داشته اید، موضوعی است که او باید بداند. حالا تصور کنید که شما با نامزد سابقتان رو در رو شده اید و احساس می کنید که از طرف او زندگی تان تهدید می شود. در این شرایط، باید موضوع را با همسرتان در میان بگذارید و از او کمک بگیرید. اینجاست که حد و مرز رازداری تعیین می شود. رازهای گذشته شما متعلق به خود شما هستند اما تا وقتی که آسیبی به زندگی مشترک امروز تان نرسانند.

این موضوع مصدق این حدیث است: «النجاه فی صدق». اگر این موضوع از زبان خود فرد توسط طرف مقابل شنیده شود، پذیرش این موضوع به مراتب بهتر است تا این که از طریق دیگری و توسط

خودکشی در بیماران روان‌پزشکی

حتی ممکن است هنگام اتمام یک جلسه نیز خشم نامناسبی از خود نشان دهدند چون گمان می‌کنند که این تنها یعنی و ترک شدن دلالت بر بد بودن آنهاست. خروج کردن بول بدون احساس مسئولیت، رانندگی بی احتیاط، سو-صرف مواد، پرخوری دوره‌ای و افکار مکرر خودکشی به طور دائم همراه با شخصیت‌های مرزی است. به طوری که خودکشی‌های موقق در بین ۸ تا ۱۰ درصد از این افراد رخ می‌دهد و خودآزاری (مثلابریدن یا سوزاندن) نیز در میان آنها بسیار شایع است. (شرافتی، ۱۳۸۶)

اختلالات اضطرابی: در بین اختلالات اضطرابی حملات هراس بیش از سایر اختلالات موجب اقدام به خودکشی می‌شوند و به نظر می‌رسد که ۲۰ درصد از بیماران مبتلا به اختلال هراس اقدام به خودکشی‌های ناموفق می‌کنند ولی در صورت همراهی با افسردگی شدت اقدام به خودکشی افزایش می‌یابد. (آذر، نوحی و شفیعی، ۱۳۸۵) در سال ۲۰۰۲ در بررسی ۲۰۰۷۶ بیمار دچار اختلال اضطرابی در مرکز بررسی بلوا آمریکا خطر خودکشی این بیماران را ۱۹۳ در یک صد هزار نفر اعلام کردند که میزان اقدام به خودکشی شش بار بیشتر بود و به ترتیب اختلال هراس، ترس اجتماعی، اختلال اضطراب اساسی، اختلال PTSD و وسوس در صدر خودکشی این تحقیقات قرار داشتند. (همان منبع)

صرع: صرع شایع‌ترین بیماری عصبی مزمن در جمعیت عمومی است و ۳۰ تا ۵۰ درصد افراد مبتلا به صرع در طول بیماری خود مشکلات روان‌پزشکی پیدا می‌کنند. خطر خودکشی موفق در بیماران مصروف ۴ تا ۵ برابر جمعیت عادی است خودکشی به خصوص در صرع‌های لوب‌گیجگاهی بیشتر و خطر مرگ و میر بالاتر است. بعضی از صاحبنظران این خطر بالا را تا ۲۵ برابر ذکر کرده‌اند. خودکشی در صرع به تنها یعنی به واکنش بیمار در برابر عوامل

تنش زای روان شناختی مربوط نمی‌شود بلکه بیشتر در اثر تغییرات شخصیتی این بیماران (مرزی) و بروز سایکوزهای گذرا و توهمنات پارانوئیدی و بی قراری‌های شدید آن رخ می‌دهد. در یک بررسی در ممفیس آمریکا در سال ۲۰۰۲ مشخص شد که خودکشی در آمریکا خودکشی می‌کنند. اکثر بیماران اسکیزوفرنی ساقعه خودکشی در جوانی داشته‌اند. این بیماری میزان خودکشی در مردان با سابقه بستری در بیمارستان‌های روان‌پزشکی پنج برابر گروه‌های همسن در سنین نوجوانی نیز دیده می‌شود و بیشترین خودکشی اسکیزوفرن‌ها در چند هفته اول بیماری اتفاق می‌افتد. (همان منبع). در ایران حدود ۲۰ درصد جمعیت کشور به نوعی دچار یکی از انواع اختلال روانی حرفی تا شدید هستند که از این میزان حدود یک تا ۱/۵ درصد جمعیت کشور مبتلا به بیماری اسکیزوفرنیا به عنوان یک بیماری شدید روانی هستند. (صابری زرقندی، ۱۳۸۳)

۵۰ درصد از افراد خودکشی مربوط به افرادی است که سابقه اختلال روانی دارند. همچنین ۴۰ درصد از افرادی که اختلال شخصیت دارند، ۴۰ درصد دچار اختلال افسردگی دارند، ۴۰ درصد دچار ساقعه اختلال روانی در خانواده هستند و ۳۰ درصد نیز اعتماد دارند. اقدام به خودکشی می‌کنند. اکثر بیماران اسکیزوفرنی ساقعه خودکشی در جوانی داشته‌اند. این بیماری در ایران حدود ۲۰ درصد جمعیت کشور به نوعی دچار یکی از انواع اختلال روانی حرفی تا شدید هستند که از این میزان حدود یک تا ۱/۵ درصد جمعیت کشور مبتلا به بیماری اسکیزوفرنیا به عنوان یک بیماری شدید روانی هستند. (صابری زرقندی، ۱۳۸۳)

۵۰ درصد کل اسکیزوفرن‌ها اقدام به خودکشی می‌کنند و معتقد هستند عاملی که در این بیماری کمتر

مورد توجه قرار می‌گیرد افسردگی آنهاست که به اشتباہ حالات عاطفی تحت اثر دارو تشخیص داده

می‌شود.

پس از افسردگی سایر عوامل تسریع کننده خودکشی در این گروه بیماران عبارت است از: احساس پوچی

و نیاز به فرار از شکنجه این بیماری، توهمنات شوابی آمرانه، باخبر بودن از نوع بیماری، تمها زندگی کردن،

تغییر در روند بیماری، عودهای مکرر، مذکر بودن، سن پایین و تحصیلات بالا. (آذر، نوحی و شفیعی، ۱۳۸۵)

اختلالات شخصیت: اکثر افرادی که خودکشی می‌کنند با مشکلات شخصیتی گوناگونی روبرو

هستند، زیرا اختلالات شخصیت از چند بعد قادر به ایجاد رفتاری انتحراری است:

۱- اختلالات شخصیت زمینه ساز اختلالات خلقی و مصرف الکل است.

۲- اختلالات شخصیت موجب بروز ناسازگاری شدید در روابط اجتماعی و روابط بین فردی می‌شود و

توانایی‌های فرد را در کنار آمدن با اختلالات جسمی و روانی تضعیف می‌کند.

۳- حدود ۵ درصد از موارد اختلال شخصیت ضد اجتماعی خودکشی می‌کنند، زیرا شکل گیری

شخصیت‌های ضد اجتماعی سیری مستمر و روندی پایبر جاده دارد. اوج رفتارهای ضد اجتماعی افراد در اواخر

نحوه‌ای بروز می‌کند. پیش‌آگهی آن متغیر است و حدود ۳ درصد مردان و ۱ درصد زنان در اجتماع دارای

چنین شخصیتی هستند. شیوه آن در زندانیان بسیار زیاد بوده و اعتقاد بر این است که ۷۵ درصد زندانیان

دارای شخصیت ضد اجتماعی هستند. به این دلیل خودکشی در بین زندانیان سه برابر شایع تراز جمعیت

عادی است. حدود ۳۰ درصد زندانیانی که خودکشی می‌کنند از ۶ ماه قبل تر تهدید به خودکشی و اقدام

قبلی داشته‌اند. (آذر، نوحی و شفیعی، ۱۳۸۵) شخصیت مرزی در بین دیگر اختلالات شخصیت در به

بازی گرفتن دیگران همتا ندارد. بیماران مرزی تنها بی‌راخودکشی را خودکشی در بیماران روان‌پزشکی ۳ تا ۱۲ بار

بیشتر از افراد طبیعی استخوب تحمل نکرده و جستجوی همنشین را هر چند نامطلوب به تنها نشستن و

احساس پوچی و بی کسی ترجیح می‌دهند. این افراد نسبت به شرایط محیطی نیز بسیار حساس هستند.

۵۰ درصد آمار خودکشی مربوط به افرادی است که سابقه اختلال روانی دارند. همچنین ۴۰ درصد از افرادی که اختلال شخصیت دارند، ۴۰ درصد دچار اختلال روانی هستند و ۳۰ درصد نیز اعتماد دارند، اقدام به خودکشی می‌کنند. شایع‌ترین اقدام به خودکشی مربوط به افسردگی است و به ترتیب اعتیاد، اختلالات شخصیتی، سابقه ژنتیکی... از علت‌هایی است که افراد اقدام به خودکشی می‌کنند. (امینی، ۱۳۸۴) خودکشی در بیماران روان‌پزشکی ۳ تا ۱۲ بار بیشتر از افراد طبیعی است و میزان میزان خودکشی در مردان با سابقه بستری در بیمارستان‌های روان‌پزشکی پنج برابر گروه‌های همسن در عادی است و این آمار برای زنان دچار اختلال روانی و میزان این خودکشی‌ها بسته به سن و جنس، نوع بیماری و وضعیت سرپایی و بستری آنها تفاوت می‌کند. میزان خودکشی در مردان با سابقه بستری در بیمارستان‌های روان‌پزشکی همسن در جمعیت عادی باشند بیماران افسرده حداقل ۲۵ بار بیشتر از افراد طبیعی است و میزان این خودکشی‌ها بسته به سن و جنس، نوع بیماری و وضعیت سرپایی و بستری آنها تفاوت می‌کند. میزان خودکشی در مردان با سابقه بستری در بیمارستان‌های روان‌پزشکی پنج برابر گروه‌های همسن در جمعیت عادی است و این آمار برای زنان دچار اختلال روانی و میزان این خودکشی‌ها بسته به سن و جنس، نوع بیماری و وضعیت سرپایی و بستری آنها تفاوت می‌کند. افسردگی:

خودکشی بیشترین ارتباط را با افسردگی دارد. افسردگی پیش‌درآمد اکثر خودکشی‌ها است. ۸۰ درصد بیماران خودکشی گرایه طور معناداری افسرده می‌باشند بیماران افسرده حداقل ۲۵ بار بیشتر از جمعیت عادی است و این آمار برای زنان دچار اختلال روانی و میزان خودکشی می‌زندند. بیماران مبتلا به افسردگی هذیانی دارای بالاترین میزان خطر خودکشی هستند. (سپهوند، ۱۳۸۶) میزان شیوع افسردگی و خودکشی در دوران بلوغ به شدت افزایش می‌یابد. میزان خودکشی در میان نوجوانان در مقایسه با کل جمعیت بسیار بیشتر است. نکته قابل توجه این است که اقدام به خودکشی (در اثر افسردگی)، در بین نوجوانان عمده‌اً از قبل برنامه ریزی می‌شود و به دلیل واکنش‌های فرد بر اثر احساس درماندگی نیست. (دوستی، ۱۳۸۴) سرانجام اعتقاد بر این است که رابطه قابل توجهی بین افسردگی و خودکشی وجود دارد ولی افسردگی همیشه منجر به خودکشی نمی‌شود. از سوی دیگر، بسیاری از رفتارهای خودکشی مربوط به افسردگی است و به ترتیب شایع‌ترین اقدام به خودکشی مربوط به افسردگی است و به ترتیب اعتیاد، اختلالات شخصیتی، سابقه ژنتیکی... از علت‌هایی است که افراد اقدام به خودکشی می‌کنند.

خودکشی گرایانه همراه با افسردگی نیست. (آذر، نوحی و شفیعی، ۱۳۸۵) اسکیزوفرنی: حدود ۱۰ درصد از بیماران مبتلا به اسکیزوفرنی خودکشی می‌کنند که معادل ۴۰۰۰ نفر بیمار اسکیزوفرنی است که سالانه در آمریکا خودکشی می‌کنند. اکثر بیماران اسکیزوفرن ساقعه خودکشی در جوانی داشته‌اند. این بیماری در سین نوجوانی نیز دیده می‌شود و بیشترین خودکشی اسکیزوفرن‌ها در چند هفته اول بیماری اتفاق می‌افتد. (همان منبع). در ایران حدود ۲۰ درصد جمعیت کشور به نوعی دچار یکی از انواع اختلال روانی حرفی تا شدید هستند که از این میزان حدود یک تا ۱/۵ درصد جمعیت کشور مبتلا به بیماری اسکیزوفرنیا به عنوان یک بیماری شدید روانی هستند. (صابری زرقندی، ۱۳۸۳)

۵۰ درصد کل اسکیزوفرن‌ها اقدام به خودکشی می‌کنند و معتقد هستند عاملی که در این بیماری کمتر مورد توجه قرار می‌گیرد افسردگی آنهاست که به اشتباہ حالات عاطفی تحت اثر دارو تشخیص داده می‌شود.

پس از افسردگی سایر عوامل تسریع کننده خودکشی در این گروه بیماران عبارت است از: احساس پوچی و نیاز به فرار از شکنجه این بیماری، توهمنات شوابی آمرانه، باخبر بودن از نوع بیماری، تمها زندگی کردن، تغییر در روند بیماری، عودهای مکرر، مذکر بودن، سن پایین و تحصیلات بالا. (آذر، نوحی و شفیعی، ۱۳۸۵) اختلالات شخصیت: اکثر افرادی که خودکشی می‌کنند با مشکلات شخصیتی گوناگونی روبرو هستند، زیرا اختلالات شخصیت از چند بعد قادر به ایجاد رفتاری انتحراری است:

۱- اختلالات شخصیت زمینه ساز اختلالات خلقی و مصرف الکل است.

۲- اختلالات شخصیت موجب بروز ناسازگاری شدید در روابط اجتماعی و روابط بین فردی می‌شود و

توانایی‌های فرد را در کنار آمدن با اختلالات جسمی و روانی تضعیف می‌کند.

۳- حدود ۵ درصد از موارد اختلال شخصیت ضد اجتماعی خودکشی می‌کنند، زیرا شکل گیری شخصیت‌های ضد اجتماعی سیری مستمر و روندی پایبر جاده دارد. اوج رفتارهای ضد اجتماعی افراد در اواخر نحوه‌ای بروز می‌کند. پیش‌آگهی آن متغیر است و حدود ۳ درصد زنان و ۱ درصد مردان در اجتماع دارای چنین شخصیتی هستند. شیوه آن در زندانیان بسیار زیاد بوده و اعتقاد بر این است که ۷۵ درصد زندانیان دارای شخصیت ضد اجتماعی هستند. به این دلیل خودکشی در بین زندانیان سه برابر شایع تراز جمعیت عادی است. حدود ۳۰ درصد زندانیانی که خودکشی می‌کنند از ۶ ماه قبل تر تهدید به خودکشی و اقدام قبلی داشته‌اند. (آذر، نوحی و شفیعی، ۱۳۸۵) شخصیت مرزی در بین دیگر اختلالات شخصیت در به بازی گرفتن دیگران همتا ندارد. بیماران مرزی تنها بی‌راخودکشی را خودکشی در بیماران روان‌پزشکی ۳ تا ۱۲ بار بیشتر از افراد طبیعی استخوب تحمل نکرده و جستجوی همنشین را هر چند نامطلوب به تنها نشستن و احساس پوچی و بی کسی ترجیح می‌دهند. این افراد نسبت به شرایط محیطی نیز بسیار حساس هستند.

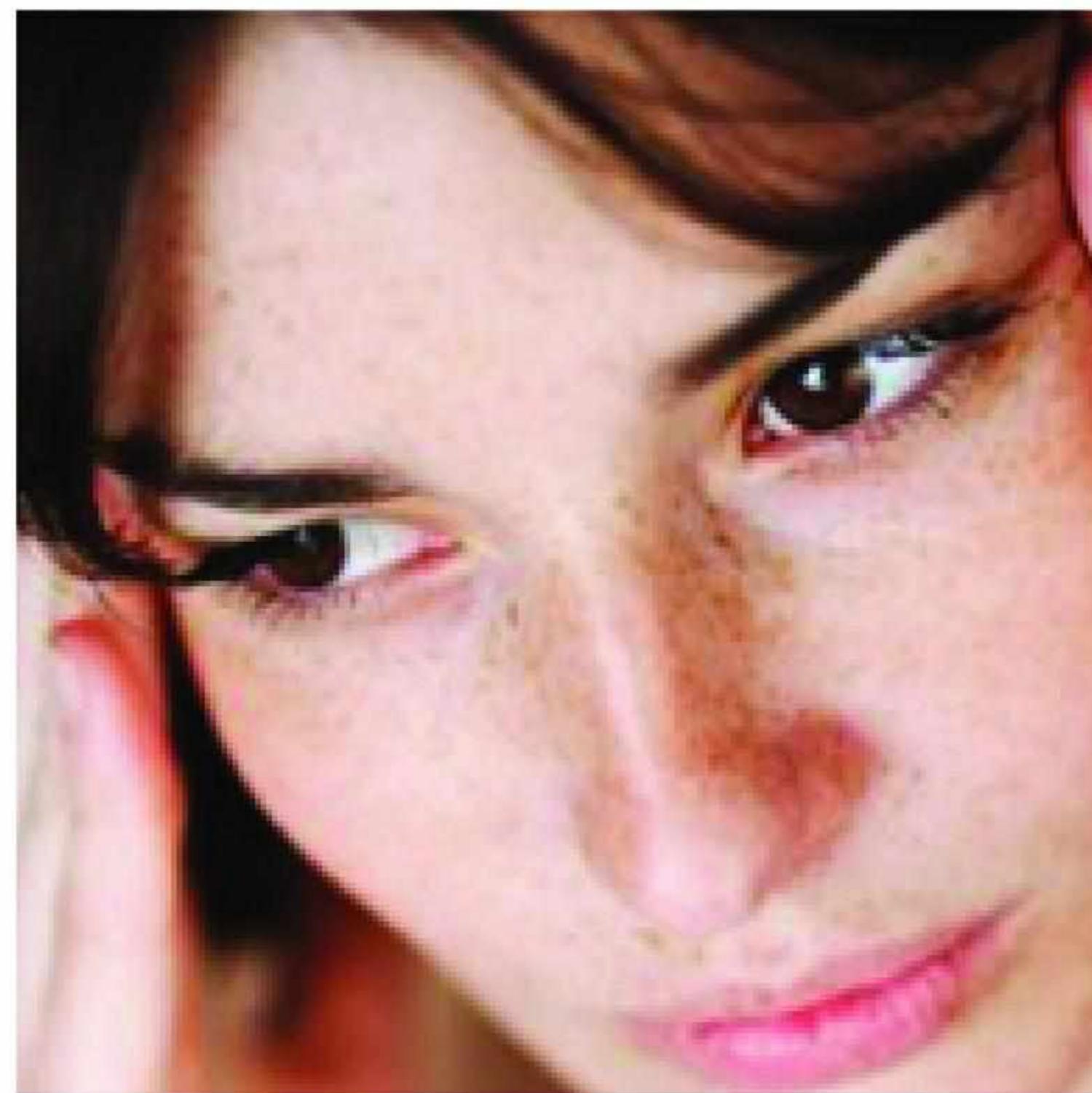
چگونه حالت‌های ناخوشایند روحی را از خودمان دور کنیم؟

افزایش طول عمر شان بیشتر باعث ناراحتی و خشم ما شوند.

۴- از رنج به فلاکت نرسیم

درد و رنج به انسان تحمیل می‌شود ولی فلاکت را خود او انتخاب می‌کند! بعضی از اتفاقات در زندگی غیرقابل کنترل است مانند مرگ، بلایای طبیعی و بیماری. احتمال این که هر کدام از این اتفاقات در زندگی ما رخ دهد کم نیست و هر لحظه امکان وقوع آن وجود دارد، اما چگونگی پذیرفتن آن‌ها موضوعی است که بین آدم‌های مختلف متفاوت است و نتایج سرنوشت سازی را در پی دارد.

وقتی در شهری زلزله می‌آید و یک نفر تمام اعضای خانواده‌اش را از دست می‌دهد و تنها خودش زنده می‌ماند، راه‌های متفاوتی برای ادامه زندگی‌اش پیش رو دارد. می‌تواند تا آخر عمر یک گوشه بنشیند و به گریه و زاری بپردازد و ... . می‌تواند غم و غصه از دست دادن عزیزان را به این دلیل که دیگر کاری از او ساخته نیست، رها کند و با تمام قوا به ادامه زندگی خود بپردازد و با این کار موجب خوشبختی و خود و افتخار از دست رفتگان شود. در واقع به جای اینکه از مشکل پیش

برای رهایی از این حالت‌های ناخوشایند

باید تغییراتی در رفتارمان اعمال کنیم تا

افکار بازدارنده را در ذهنمان محدود و

افکار شادی زا را افزایش دهد.

آمده خود را به فلاکت و بدبوختی برساند، آن را رها کرده و برای بقا و تداوم خوبشخی خود تلاش می‌کند.

۵- دوست داشتن خود

قبل از اینکه از دیگران توقع داشته باشیم ما را دوست بدارند، خودمان، دوستدار خود باشیم. خیلی‌ها از این که خود را دوست بدارند احساس رضایت نمی‌کنند اما تا ما خودمان را باور نکنیم و نپذیریم، نمی‌توانیم ذهن پویایی داشته باشیم. باید هرچه هستیم را بپذیریم چه خوب چه بد، برای خوب بودن همیشه می‌شود تلاش کرد و مهم این است که خودمان را دوست داشته باشیم تا برای خوب بودنمان تلاش کنیم. نقص‌های خود را ببخشیم و بدانیم که دیگران هم به گونه‌ای خود کار آن‌ها را نادیده می‌گیرند. همان طور که دیگران هم کاستی‌هایی دارند و برای ما خیلی ناراحت کننده نیستند، پس بهتر است با خود آشتبانی کنیم و به جای شرم و تاسف از آن چه نتوانسته‌ایم، برای رسیدن به آن تا آخرین توان تلاش کنیم.

۶- با افکار و سخنان بیهوده موجب آزار خود و دیگران نشویم

سخنانی که موجب تنفس و استرس می‌شود گفتگویان روانیست. بهتر است هر مطلب و گله و شکایتی را به زبان نیاوریم. کمی گذشت در چنین موقعی باعث جلوگیری از جروبحث‌های بیهوده و اوقات تلخی‌های کسل کننده می‌شود.

۷- با کودکان بازی کنیم

رفتن به دنیای کودکان خالی از لطف نیست. یادآوری دوران کودکی لحظات زیبایی را برای آدم‌ها رقم می‌زنند، ضمن این که دنیای کودکان دنیای شاد و زیبایی است و بد نیست گاه گاهی به آن سری بزنیم.

هنگامی که شما از یک حالت روانی متعادل برخوردار باشید آن چنان که ذهنتان در آرامش اندیشه کند و رفتارتان آرام کننده افکار خسته دیگران باشد، نوعی از لحظات شاد و متنوع را برای خود و دیگران فراهم ساخته اید. لحظاتی که عاری از هرگونه استرس، اضطراب و دلهره و نگرانی است.

وقتی آدم‌ها بی دغدغه اوقات خود را سپری کنند راحت‌تر می‌توانند افکار خود را به سمت موضوعات شاد و سرگرم کننده سوق دهند. هنگامی که فکر و ذهن انسان درگیر مسائل استرس زا و بازدارنده می‌شود، ناخودآگاه در هاله‌ای از غم و اندوه قرار می‌گیرد که با دنیای شاد و متنوع در جنگ و تضاد است.

برای رهایی از این حالت‌های ناخوشایند باید تغییراتی در رفتارمان اعمال کنیم تا افکار بازدارنده را در ذهنمان محدود و افکار شادی زا را افزایش دهد.

۱- بخشش

ما آدم‌ها عادت داریم قولانی در ذهنمان تدوین می‌کنیم و هر کسی از آن‌ها سرپیچی کرد، ناراحت می‌شویم و او را نمی‌بخشیم. ما فکر می‌کنیم که با نبخشیدن او را تنبیه می‌کنیم و موجب سرزنش و ملامت وی می‌شویم. اما بهتر است بدانیم با نبخشیدن دیگران، بیشترین فشار روانی را به خود وارد می‌کنیم نه به او، زیرا تا زمانی که به این موضوع خاتمه نداده‌ایم

ذهن ما همین طور درگیر آن موضوع ناراحت کننده است و مدام آن اتفاق را مرور می‌کند و موجب رنجش خود می‌شود.

با دیدن فرد مورد نظر دچار استرس می‌شویم و تمام رفتارهای او برای ما آزار دهنده و تحریک کننده می‌شود. حتی بعضی مواقع بی‌جهت از دیگران دلخور می‌شویم که چرا به او محبت یا مدارا کرده‌اند. علاوه بر این هنوز معلوم نیست که فرد مورد نظر از این که ما از او دلخور و ناراحتیم و او را نبخشیده‌ایم نادم و پشیمان است یا نه؟! به هر حال چه پشیمان باشد چه نباشد، نبخشیدن دیگران بیش از هر چیزی به خود ما ضربه می‌زند و باعث دور شدن از لحظات شاد و سرزنش می‌شود.

۲- محبت

ما به دیگران محبت می‌کنیم تا به آن‌ها ثابت کنیم دوستشان داریم، محبت ما موجب خوشحالی آن‌ها می‌شود که در نتیجه خوشحالی آن‌ها ما هم احساس رضایت و خرسنده می‌کنیم. به همین ترتیب لحظات شاد و زیبایی برای ما و شخصی که مورد محبت ما قرار گرفته است رقم می‌خورد. هرچه محبت و مهربانی ما به دیگران بیشتر باشد تاثیرشان در شاد زیستن ما بیشتر است. یادمان باشد که محبت به دیگران همیشه حس خوشایندی را در ما به وجود می‌آورد.

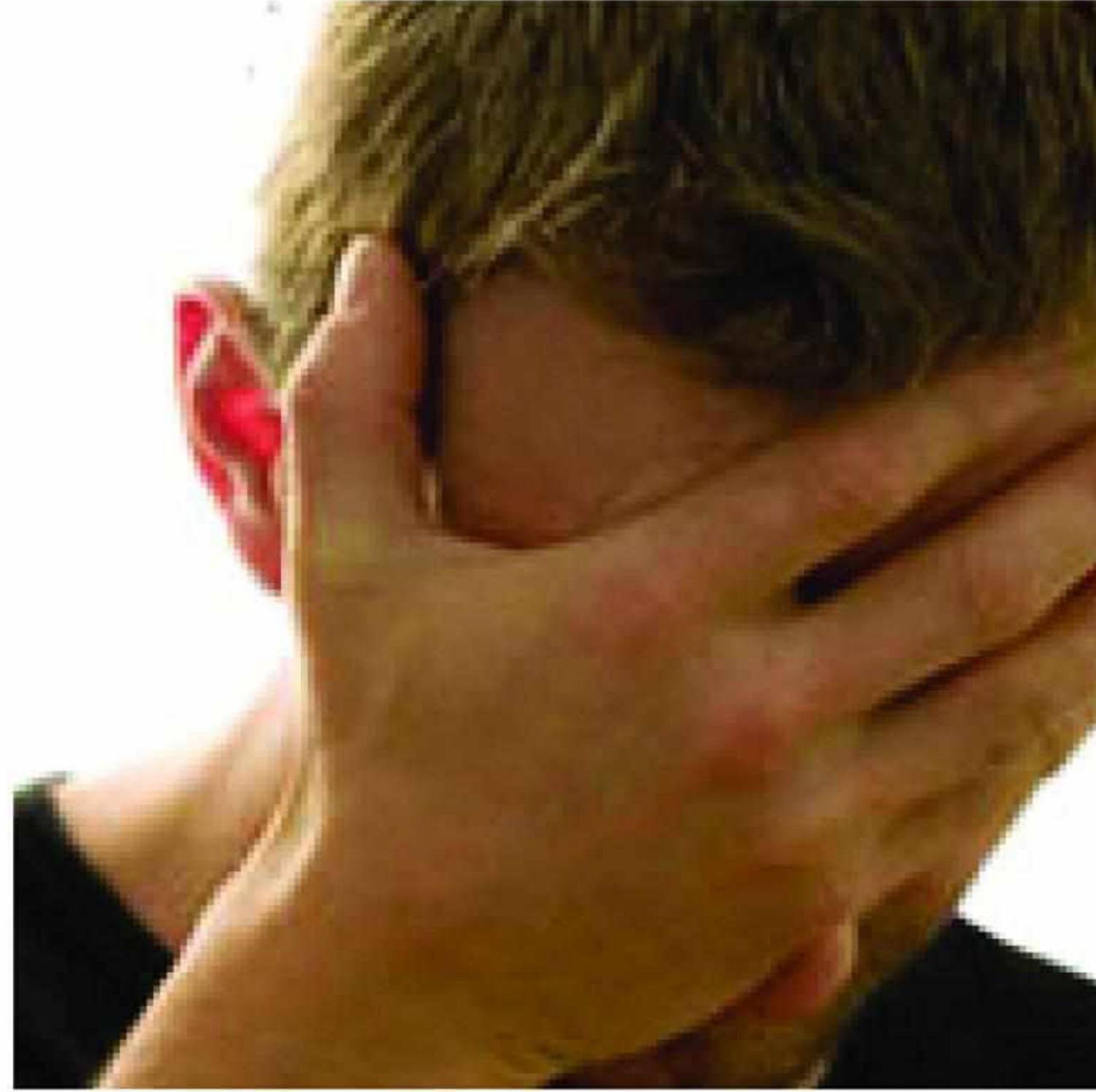
۳- عدم بدگویی

بد گفتن از دیگران ذهن را در حالت دفاعی قرار می‌دهد و موجب درگیری ذهنی ما با خودمان می‌شود. در واقع با بدگویی از دیگران، مجدد رفتار ناراحت کننده او را در ذهن تکرار می‌کنیم و موجب عصبانیت و آزار خود می‌شویم. بهتر است رفتارها و اتفاق‌های بد را در همان لحظه تولدشان، از بین ببریم و نگذاریم تا با

چگونگی شکست دادن افکار مزاحم و تکراری

درمان متناقض:

به جای تلاش برای سرکوب افکار مزاحم، می‌توان مستقیماً بسراغ آنها رفت و بروی آنها متمرکز شد. به نظر می‌رسد که تناقض در تفکر؛ کمک به از بین رفتن آن می‌کند، ولی برخی تحقیقات ثابت کرده اند که این کار می‌تواند تنها به از بین بردن افکار مزاحم انجامد. این نظریه بر اساس «نمایش درمانی» در زمان طولانی شکل گرفته است. برای مثال؛ درمان ترس از عنکبوت با نمایش عنکبوت به بیمار و بطور آهسته و آرام و با لمس آن انجام می‌گیرد. این روش برای افراد کم جرات کارآیی ندارد، ولی در زمانی که افراد مجبور به مقابله با افکار و رفتار همراه با وسواس خود باشند، می‌توانند مفید واقع گردد.

پذیرش:

این روش هم می‌تواند مشابه روش‌های دیگر، کارآیی داشته باشد. شواهدی موجود است که اثبات می‌کند؛ پذیرش افکار مزاحم، به جای جنگیدن با آنها، می‌تواند مفید باشد. این دستورالعمل در یک مطالعه، نشان دهنده کاهش ناراحتی و فشار بر شرکت کنندگان است: «مبازه با اندیشه مزاحم، مانند تقلا

تحقیقات نشان داده است که سرکوب تفکرات، کارآیی ندارد. پس چگونه می‌توان افکار مزاحم تکراری را متوقف کرد؟

کردن در باتلاق است. افکار خود را مشاهده کنید. تصور کنید که آنها از گوش شما بیرون می‌آیند و از ذهن شما خارج می‌شوند. با علائم و نشانه‌ها مبارزه نکنید. از آنها اجتناب کنید و یا آنها را مجبور به دور شدن از ذهنتان کنید. تنها مشاهده گر باشید»

مراقبه:

مشابه روش پذیرش، مراقبه به ترویج شفقت و نگرش بدون قضاوت می‌انجامد و کمک می‌کند که افکار مزاحم به مکان دیگری، بغیر از ذهن شما، نقل مکان کنند. این نیز روش مفیدی برای مقابله با افکار مزاحم و تکراری است و همچنان، به بهبود تمرکز حواس شما کمک می‌کند. تصدیق خود: — خود تصدیقی یک درمان روحی برای همگان است. این امر شامل تفکر در مورد صفات و باورهای مثبت برای افزایش اعتماد به نفس در اجتماع و کنترل خود می‌گردد و مزایای دیگری نیز دارد. این روش، همچنان که در آزمایشات علمی ثابت شده است، ممکن است که کمک زیادی برای مقابله با افکار مزاحم کند.

نوشتن:

در مورد تصدیق و تاکید بر خود و عمیق ترین افکار و احساسات خود بنویسید. آزمایشات علمی ثابت کرده اند که نوشتن، سلامت جسمی و روانی بسیار گستره‌ای را به ارمغان می‌آورد. نوشتن در مورد عواطف می‌تواند برای مقابله با افکار مزاحم و تکراری بسیار مفید باشد.

هنگامی که افکار مزاحم در ذهن انسان گیر می‌کند باعث ناراحتی او می‌گردد. این امر می‌تواند از یک اشتباه در کار باشد یا هر چیز دیگری که باعث اضطراب، نگرانی و ترس شود. شهودی ترین روش برای مقابله با افکار مزاحم؛ سرکوب آنهاست که ما با استفاده از فشار، سعی در بیرون راندن آنها از ذهن خود داریم. متأسفانه؛ بسیاری از مطالعات علمی ثابت کرده اند که روش سرکوب افکار نه تنها کارآیی ندارد، بلکه باعث بازگشت آنها با شدت بیشتری نیز می‌گردد. برای انسان؛ تکرار تجربیات بیهوده و بی نتیجه، بسیار کسل کننده و رنج آور است.

پس چه گزینه‌های دیگری برای رهایی از افکار مزاحم وجود دارد؟ متخصص سرکوب اندیشه، آقای دانیل وگنر، در یک مقاله برای روانشناسان امریکایی چندین روش نیرومند را برای مقابله با افکار ناخواسته تکراری پیشنهاد می‌دهد که در اینجا هشت روش را برای شما بازگو می‌کنیم:

تمرکز بروی حواس پرتی:

گرایش طبیعی انسان در هنگام تلاش برای خاموش کردن ذهن و تمرکز بروی یک موضوع خاص، این است که بروی موضوعات دیگر فکر می‌کند یا بقول معروف؛ حواس انسان پرت می‌شود. ذهن در اطراف و به صورت

سرگردان به دنبال موارد جدیدی است که بروی آنها متمرکز شود و نه آنچه که مورد نیاز در آن لحظه است. پر اندیشه کارآیی ندارد، با این حال؛ مطالعات نشان داده اند که اگر بروی یک چیز منحرف شوید بهتر از آن است که ذهن شما سرگردان باشد، زیرا که سرگردانی بی هدف ذهنی با ناخشنودی همراه خواهد شد. پس بهتر است که بروی یک موضوع تمرکز کنید، مثلاً؛ یک قطعه موسیقی یا یک برنامه جالب تلویزیونی.

جلوگیری از استرس:

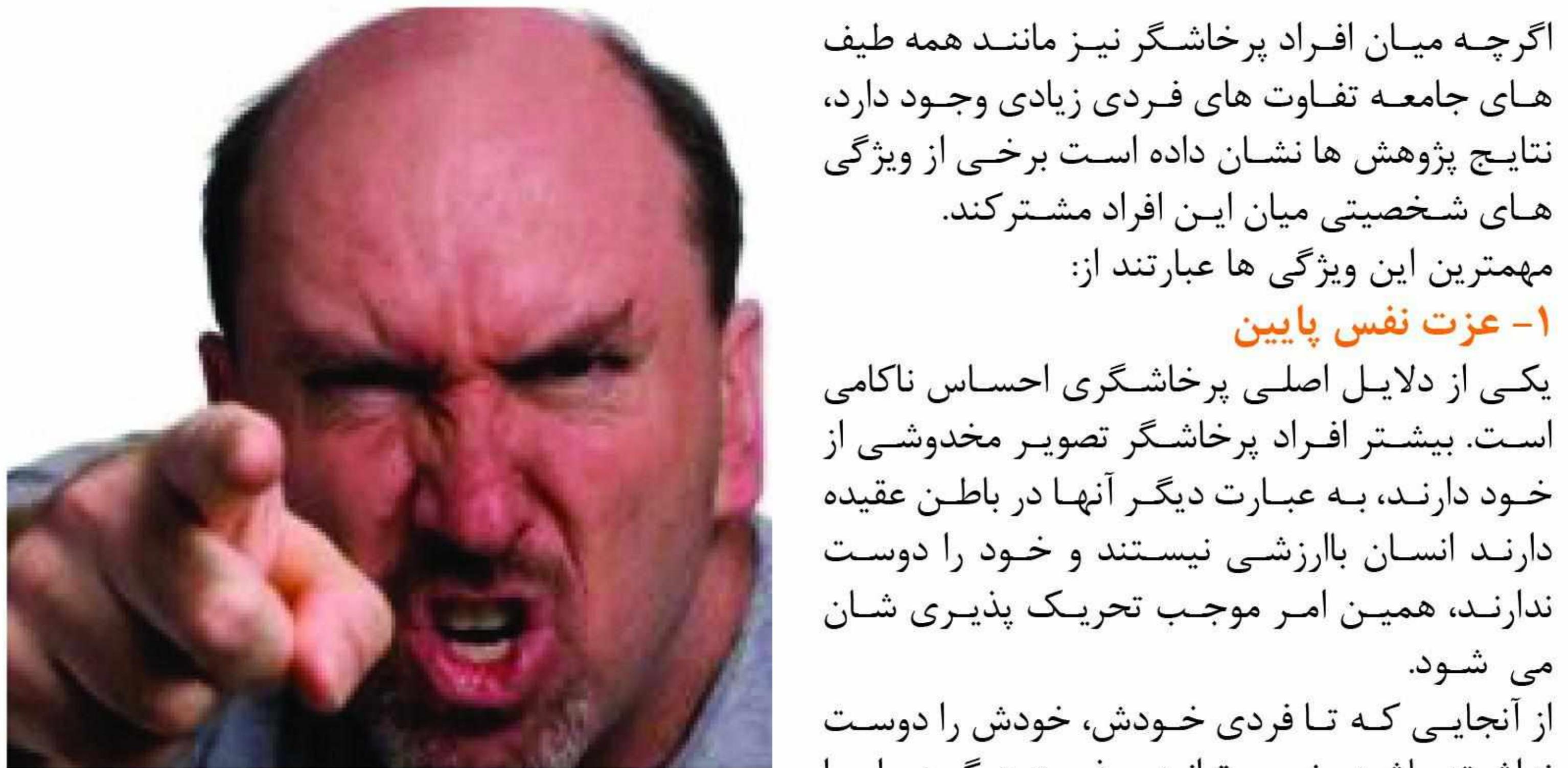
یکی دیگر از روش‌های شهودی برای اجتناب از افکار ناخواسته تکراری، تحت فشار قرار دادن خودمان است. در اینجا ایده این است که؛ شتاب و عجله مقدار کمی انرژی روحی برای رهایی از افکار مزاحم صرف می‌کند. تحقیقات علمی نشان می‌دهد که این رویکرد نادرست است. در واقع؛ مانند حواس پرتی، استرس نیز باعث بازگشت قوی تر افکار مزاحم می‌شود. بنابراین، از این روش برای جلوگیری از افکار ناخواشید نباید استفاده کرد.

به تاخیر اندختن اندیشه برای بعد:

در حالی که تلاش مداوم برای سرکوب اندیشه‌های مزاحم باعث بازگشت شدیدتر آنها می‌شود، پژوهشگران در تحقیقات خود از کسانی که افکار مضطرب دارند، خواستند که نگرانی خود را به مدت نیم ساعت به تعویق اندازند. برخی مطالعات نشان دهنده آن است که افراد این کار را به عنوان مرحله جانبی سرکوب اندیشه‌های مزاحم می‌شناسند.

بنابراین، نگرانی خود را برای مدت معینی به تاخیر اندازید و احتمالاً این روش به راحت شدن ذهن شما در این مدت کمک خواهد کرد.

چرا پرخاشگر شدیم؟

۶- انعطاف ناپذیری

افرادی که از ویژگی انعطاف پذیری برخوردارند می توانند بسته به شرایط واکنش مناسب نشان دهند اما افراد انعطاف ناپذیر بدون در نظر گرفتن شرایط بر ارضای خواسته های خود پافشاری می کنند و در صورتی که چیزی خلاف میل شان باشد، واکنش منفی نشان می دهند.

۷- خوددوست داری

البته دوست داشتن و ارزش قائل شدن برای خود، ویژگی مطلوبی است که منجر به سلامت روان می شود اما خوددوست داری افراد پرخاشگر جنبه مثبت ندارد، همانطور که گفته شد عزت نفس این افراد معمولاً پایین است و آنها برای جبران این موضوع دست به واکنش های افراطی می زندند.

افراد پرخاشگر معمولاً در تعاملات بین فردی و اجتماعی به نیازها و عواطف دیگران توجهی ندارند و فقط خواسته ها و نیازهای خودشان را در نظر می گیرند. این افراد تا حدودی خودمحور هستند و

نسبت به شرکت در مسائل دیگران بی علاقه اند.

۸- خصومت

این ویژگی گرایش فرد را به احساس خشم، اعم از اینکه به صورت آشکار بروز کند یا به صورت نهفته در فرد باقی بماند، نشان می دهد. به طور کلی سطح احساس خصومت در افراد پرخاشگر بیشتر از سایر افراد است.

۹- سلطه گری

این افراد معمولاً تمایلی به پیروی و تبعیت ندارند. خود را مطیع قراردادهای اجتماعی نمی دانند و نسبت به سرزنش های اجتماعی حساس نیستند. حادثه جو و علاقمند به مبارزه اند. آنها زندگی را به مثابه میدان جنگ در نظر می گیرند و به جای استفاده از راه حل های مسئله مدار، می کوشند با پافشاری و ارعاب در این مبارزه پیروز شوند. آنها دوست دارند در همه موقعیت ها برنده باشند اما موقعیت های برنده - برنده را دوست ندارند، بلکه شرایطی به وجود می آورند که خودشان برنده و طرف مقابل بازنده باشد.

۱۰- تمايل به تلافی اعمال ناشایست

افراد پرخاشگر معمولاً نسبت به رفتار دیگران حساس هستند و سعی می کنند هر عمل بدی را تلافی کنند. آنها تمايلی به بخشش ندارند و تصور می کنند فقط با انتقام گرفتن به آرامش می رسند.

اگرچه میان افراد پرخاشگر نیز مانند همه طيف های جامعه تفاوت های فردی زیادی وجود دارد، نتایج پژوهش ها نشان داده است برخی از ویژگی های شخصیتی میان این افراد مشترکند. مهمترین این ویژگی ها عبارتند از:

۱- عزت نفس پایین

یکی از دلایل اصلی پرخاشگری احساس ناکامی است. بیشتر افراد پرخاشگر تصویر مخدوشی از خود دارند، به عبارت دیگر آنها در باطن عقیده دارند انسان بالارزشی نیستند و خود را دوست ندارند، همین امر موجب تحریک پذیری شان می شود.

از آنجایی که تا فردی خودش، خودش را دوست نداشته باشد، نمی تواند بپذیرد دیگری او را دوست دارد، این افراد معمولاً از رفتار دیگران سوءبرداشت می کنند. مثلاً اگر ببینند دو نفر در حال خنده دن هستند، تصویر خود آشفته شان به شدت متزلزل می شود و با خود می گویند، حتماً آنها به من می خنندند و این تهدید خود (self) موجب خشمگین شدن آنها می شود.

۲- خویشتنداری نابستنده

منظور از خویشتنداری یا نظم درونی این است

که فرد بتواند یک کار را آغاز کند و با وجود سختی ها و مشکلات آن را به پایان برساند. افراد پرخاشگر معمولاً در شروع کارها تعلل می کنند و به آسانی نیز نامید می شوند و کار را رها می کنند. این افراد به آسانی با تکانشی شدن گیج و سردرگم می شوند و با شتابزدگی تصمیمات نابخردانه ای می گیرند.

۳- تصمیم گیری عجولانه

همانطور که اشاره شد افراد پرخاشگر معمولاً عجول و دستیپاچه هستند و اغلب بدون توجه به نتیجه، فکر یا صحبت و عمل می کنند. حتماً شما نیز افراد پرخاشگری را دیده اید که پس از انجام رفتار پرخاشگرانه، به سرعت از اعمال خود پشیمان می شوند.

۴- فقدان وظیفه شناسی

افراد پرخاشگر معمولاً به اصول اخلاقی خود پایبند نیستند و تعهدات اخلاقی را به طور دقیق انجام نمی دهند. این افراد تا حدی غیرمسئل و بی ثبات هستند.

۵- فقدان خودمهارگری

خودمهارگری به معنای توانایی پیروی از درخواست، تعدیل رفتار مطابق با موقعیت و به تاخیر انداختن ارضای یک خواسته است. توانایی خودمهارگری خاصی که در اینجا اهمیت دارد مهارت کنترل خشم است. افراد پرخاشگر یا در دوران کودکی به خوبی این مهارت را نیاموخته اند یا لزومی به استفاده از آن نمی بینند.

پیوندان را محکم کنید

ایجاد پیوندهای قوی بین والدین و فرزندان

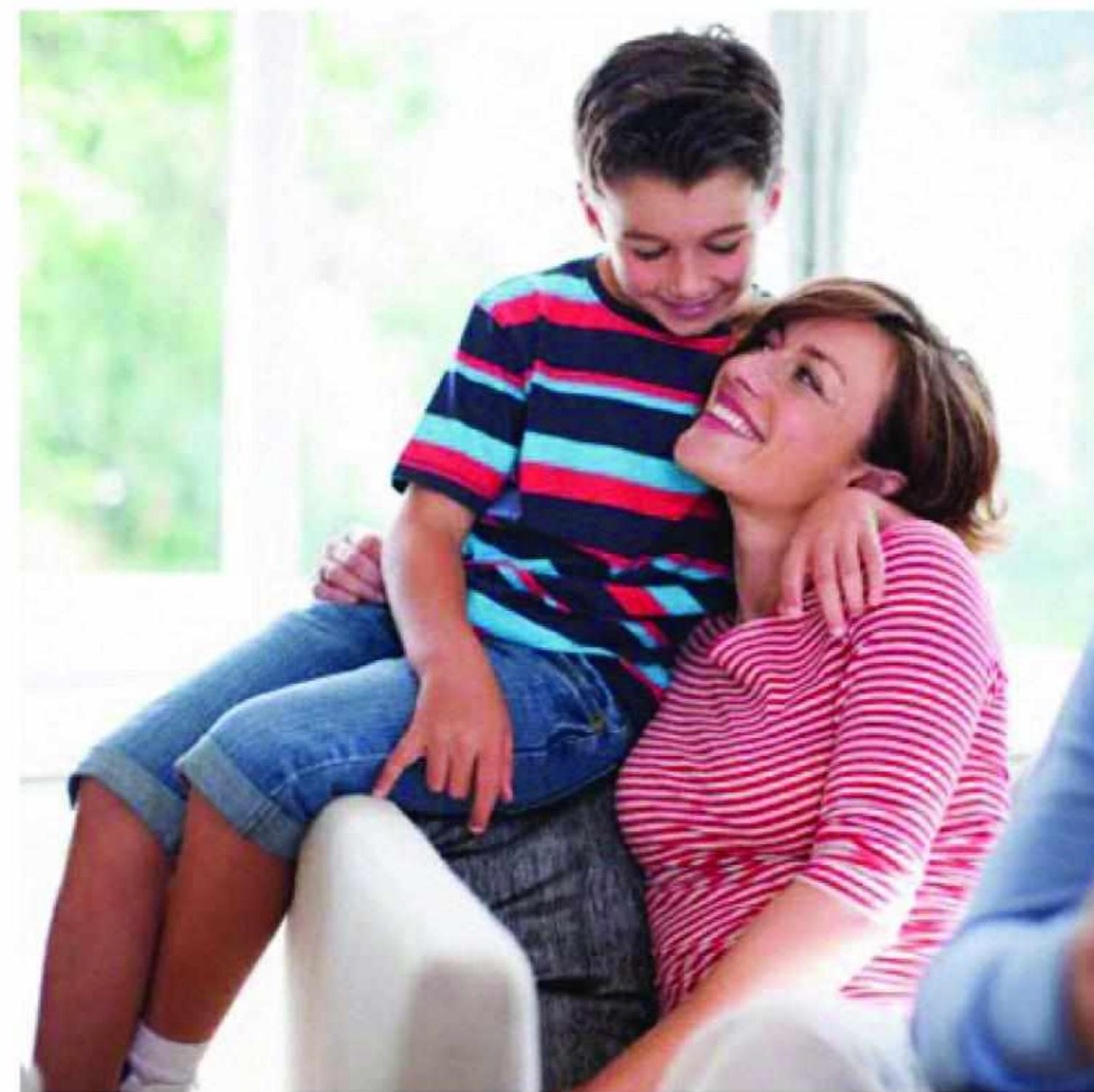
منظم در یک سری فعالیتهای شاد و مفرح با کودکتان همراه باشید.

غذا خوردن باهم: برخی از اولیا عادت دارند غذای کودکان را قبل از غذا خوردن خودشان بدنهند در حالی که غذا خوردن با هم روش بسیار خوبی برای صحبت کردن واقعی با یکدیگر و آشنا شدن بیشتر با روحیات یکدیگر است. این اقدام پلی است میان پایان یک روز پر مشغله و شروع ساعت استراحت و آرامش و خواب شبانه.

حق انتخاب:

اجازه دادن به یک کودک ۵ ساله برای خرید از یک فروشگاه پوشک و یا مغازه اسباب بازی فروشی و انتخاب موارد ناجور و نامناسب کار منطقی و معقولی نیست. اما اگر اجازه دهیم که در انتخاب نهایی مان نظر آنها نیز لحاظ شود ضمن تقویت حس استقلال در آنها بیانگر حمایت و پشتیبانی شما از آنها برای رسیدن به خواسته شان نیز می باشد.

زمانهای اختصاصی: تخصیص زمانهای خاص برای فرزندان فرصت رشد شخصیتی و فردی او را فراهم می آورد حتی اگر این زمانهای خاص یک قدم زدن کوتاه در حیاط

باشد. به فرزندتان اجازه دهید که مدتی با شما تنها باشد و با شما صحبت کند تا به این طریق اعتماد او را به خود جلب کنید و در سالهای آتی که او به شدت نیازمند کمک و حمایت است مستقیماً به سراغ شما بیاید.

حق تقدم: بچه ها باید بدانند که در زندگی شما از ارجحیت خاص برخوردارند آنها به خوبی متوجه می شوند که چه موقع والدین دچار استرس و تنش هستند و حس می کنند که چه موقع مورد توجه اولیا نیستند. لازم است بدانید که فراموش کردن یک مشکل کاری و لذت بردن از محیط خانواده می تواند در کاهش اضطراب و استرس موثر باشد.

ابراز علاقه: از لحظه لحظه زمانهایی که با فرزندتان سپری می کنید نهایت استفاده را بنمایید و از آن ساعتی مفید و مفرح بسازید خواهید دید که در پایان روز تمام کشمکش های کوچکی که شما با فرزندتان داشته اید در حال از بین رفتن است و عشق و علاقه جایگزین تمام این مشکلات و بحث ها خواهد شد.

اگر در حال حاضر شما دارای فرزندانی کوچک هستید باید به خاطر بسیارید که بچه ها خیلی سریع بزرگ می شوند و هر لحظه که شما با آنها می گذرانید آنها در حال تحولند چه این مدت در یک پارک مشغول به بازی با آنها باشید و چه شبی آرام در منزل تان سپری کنید؛ خاطرات و پیوندها با گذشت زمان شکل می گیرند و در رابطه شما و فرزندتان تاثیر می گذارند.

پدر و مادر بودن(والدین بودن) یک مسئولیت و وظیفه بسیار سخت است که نیازمند صبوری و فعالیت زیاد و گشاده رویی است تا اطمینان حاصل کنید که می توانید در طول سالیان طولانی ارتباط خود با فرزندانتان را حفظ کنیدو هیچ دستورالعملی وجود ندارد که به شما بگوید چگونه فرزندتان را تربیت کنید که ارتباط و پیوند عاطفی عمیق و قدرتمندی با خانواده داشته باشد. اما در این مقاله سعی داریم نکات مورد توافق و اشتراک والدین را گردآوری کنیم تا بتوانیم دستور العملی برای ایجاد ارتباطات مستحکم و در عین حال انعطاف پذیر بین بچه ها و خانواده ایجاد کنیم.

مانند هر رابطه ای ایجاد ارتباط مثبت بین والدین و بچه ها نیازمند کار و تلاش فراوان است تا به موفقیت ختم شود. علی در ادامه به ده راهکار ساده برای تقویت رابطه بین اولیا و فرزندان می پردازیم:

دوست دارم: هر روز به فرزندات بگویید که چه قدر او را دوست دارید حتی اگر روزی با هم جزو بحث کردید و یا مشاجره داشتید باز هم ابراز عشق و علاقه به او لازم و ضروری است. در شرایط درگیری و بحث این ابراز علاقه نشان دهنده این است که شما فرزندتان را بی قید و شرط و با وجود تمام کاستی ها و استعدادهایش دوست دارید.

وقت خواب(شب به خیر): به طور کلی تشریفات

متداول در هنگام خواب به بچه ها کمک می کند برای یک خواب آرام شبانه آمادگی پیدا کنند اما انجام یک کار خاص مانند خواندن کتاب مورد علاقه فرزند و یا مقید بودن به گفتن شفاهی «شب به خیر» به فرزندان با آهنگ و لحنی عاشقانه می تواند به آنها این پیام را بدهد که آنها برای والدین مهم هستند و این موضوع در سراسر حافظه زندگی شان باقی خواهد ماند.

علی رغم اینکه والد بودن یک مسئولیت بسیار دشوار است اما حفظ رابطه نزدیک و داشتن رابطه دوستانه و باز با فرزندان می تواند تضمین کننده دوام رابطه همیشگی بین والدین و فرزندان در تمام مراحل رشد

جسمی و روحی- روانی فرزندان باشد.....

در شرایط درگیری و بحث ابراز علاقه به فرزندان نشان دهنده این است که شما فرزندتان را بی قید و شرط و با وجود تمام کاستی ها و استعدادهایش دوست دارید

اعتقادات دینی: حتی اگر شما از ان دسته از والدینی هستید که نمی توانید در عبادتهای اجتماعی(نماز جماعت، نماز جمعه و ..) به طور منظم و مستمر شرکت کنید؛ اما به هر حال آموزش اعتقادات و باورهای مذهبی تان به فرزندان به آنها کمک می کند که بفهمند چرا یک سری از کارها را به طریق خاصی انجام می دهید و اجازه بدهید آنها از شما سوال بپرسند و شما صادقانه به آنها پاسخ دهید.

مشارکت دادن: اجازه مشارکت در فعالیتها و کارهای روزمره به بچه ها فرست بی نظری برای ایجاد رابطه نزدیک تر با آنهاست. محول کردن وظایف کوچک به آنها موجب می شود آنها احساس با ارزش بودن کرده و به آنان کمک می کند نسبت به چیزهای اطرافشان حس مسئولیت پذیری داشته و حس مالکیت به آنها را پیدا کنند.

بازی: اصلاً مهم نیست که شما با فرزندتان چه کار می کنید تا ساعتی را وقف سرگرمی و بودن با هم صرف کنید فقط مطمئن شوید که طبق یک برنامه

پدربزرگ، مادربزرگ ها مارا خوشحال تر می کنند!

افسردگی به آنها دست می دهد. محققان پیشنهاد می کنند که مفید واقع شدن برای سلامت ذهنی فرد بسیار مهم است بنابراین از کمک کردن و یا کمک گرفتن به دیگران هرگز خجالت نکشید.

با مشاهده رفتاری یک دهم از کودکان آمریکایی که با پدربزرگ مادربزرگ هایشان زندگی می کنند و ۳ میلیون کودکی که توسط پدربزرگ مادر بزرگها رشد کرده اند می توان فهمید که نقش افراد مسن در زندگی نسل ها بسیار پرنگ می باشد و به نظر می رسد که پدربزرگ مادربزرگها به قوی تر شدن کودکان در آینده کمک می کنند. یک تحقیق از دانشگاه آکسفورد نشان می دهد که پدربزرگ مادر بزرگها وقت بیشتری نسبت به والدین دارند و به خاطر همین بیشتر می توانند به حل مشکلات کودکان و برنامه ریزی برای آینده آنها کمک کنند، که این

جای خالی مهربانی های بی دریغ پدربزرگ و مادربزرگ هایمان، هرچه بزرگ تر می شویم پرنگ تر می شود، چیزی که در دنیای مدرن به فراموشی سپرده شده است، نوشته دکتر آذرادر مورد اهمیت حضور آنها در زندگی بچه ها بخواهد

مسئله به نوبه خود به کودکان در کنترل استرس ها یاری می رساند.

با توجه به آمارهای موجود در آمریکا، حدوداً ۵۶ میلیون پدربزرگ و مادربزرگ در آمریکا زندگی می کنند اما همچنین افراد مسن زیادی هستند که نوه ای ندارند و یا از خانواده های خود دور هستند. با توجه به تحقیقات منتشر شده در مجموعه مقالات آکادمی ملی علوم، این افراد میانسالی که دور از خانواده هایشان به سر می برند، حدود ۰.۲۶٪ در یک بازه ۷ ساله طول عمرشان کمتر از دیگر میانسالان می باشد حتی اگر به تعريف خودشان احساس تنها یی نکند. این نشان می دهد که حفظ روابط خانوادگی باعث طول عمر افراد مسن و همچنین شما می شود.

ماریان مک کواد همان زنی که روز پدربزرگ مادر بزرگ به نام او ایجاد شده است، امیدوار بود که در خانه سالمندان برای افراد تنها یادبودی ایجاد شود. بنابراین چنانچه پدربزرگ مادربزرگ ندارید (و یا حتی اگر دارید) بروید و با یکی از افراد میانسال یک ارتباط دوستانه ایجاد کنید تا شاید بتوانید خودتان را هم خوشحالتر کنید

پدربزرگ مادربزرگ ها

دکتر آز معاون رئیس و استاد جراحی دانشگاه کلمبیا و رئیس موسسه قلب و عروق نیویورک است و به خاطر برنامه معروف تلویزیونی اش درباره سلامتی مشهور است، برنامه دکتر آز، سه بار پیاپی برنده جایزه امی شده است.

۹ سپتامبر روز جهانی پدربزرگ مادربزرگ ها بود، امسال این روز برای من معنای دیگری داشت. دخترم و دامادم به تازگی اعلام کرده بودند که قرار است صاحب یک فرزند شوند یعنی اولین نوه من. من و همسرم لیزا بسیار خوشحالیم و به شدت منتظریم که عضو جدید خانواده به دنیا بیاید (بدون اینکه مجبور باشیم خودمان پوشکش را عوض کنیم). من و همسرم از اینکه قرار است نوه دار شویم بسیار افتخار می کنیم و منتظریم که دختر زیبایمان در دامان خانواده اش رشد کند.

من و همسرم لیزا هنوز بر سر اینکه نوه ما در آینده به چه اسمی صدایمان بزند به توافق نرسیدیم اما تنها چیزی که از آن

طمئن هستیم این است که می خواهیم بهترین پدربزرگ و مادر بزرگ دنیا باشیم. چه پدربزرگ و مادر بزرگ باشید یا یکی از آنها را داشته باشید باید بدانید که این رابطه نزدیک بین شما و نوه تان برای شما فواید زیادی از جنبه سلامت ذهنی و عاطفی به همراه می آورد و همچنین باعث طول عمر نیز می گردد. بله پدربزرگ مادربزرگ ها به خاطر آگوش همیشه باشان، قصه هایشان و استفاده از تجربیاتشان فوق العاده اند اما هدیه ارزشمند آنها به نوه ها به همین چیزها ختم نمی شود. در حقیقت، تحقیقات اخیر که در کالج بوستون انجام گرفته ارتباط نزدیک بین پدربزرگ مادربزرگ ها با نوه ها را بیشتر در رسیدن به سلامت ذهنی بر می شمرد و این سلامت ذهنی فقط از آن پدربزرگ مادربزرگ ها نیست. حمایت هر دو طرف از هم باعث می شود که میزان افسردگی در آنها کاهش پیدا کند و هر چه این رابطه قویتر و نزدیکتر باشد مزایای بیشتری دارد.

محققان دریافتیه اند که زمانی که پدربزرگ مادربزرگ ها حمایت های عینی تری را به نوه هایشان بدنهند، از قبیل کمک در انجام بعضی تکالیف، خرید رفتن با آنها و یا حمایتهای مالی، از لحظه روانی احساس بهتری می کنند. اما چنانچه این حمایتها را بدون دادن فقط از جانب نوه ها و دیگران دریافت کنند، بیشتر احساس

بررسی تاثیر شرایط فیزیکی محیط کار بر عملکرد شغلی کارکنان سازمانها

کار است، علت استفاده از این روش آن است که موسیقی باعث می شود دوره های ملالت و خستگی کاهش پیدا کند و کارکنان هشیار بمانند.

۴- ساعت کار

افزایش ساعات کار، افت تولید ساعتی و هفتگی را به همراه می آورد و موجب می شود که کارگران وقت خود را به بطالت بگذرانند. بر عکس کاهش ساعات کار هفتگی، با افزایش تولید ساعتی و هفتگی و کاهش میزان غیبت کارمندان همراه است.

نتایج تحقیقات نشان می دهد درجه حرارت موثر و زیاد، بر عملکرد شناختی، جسمی و ادراکی افراد اثر می گذارد

۶- طراحی محل کار

در طراحی محیط کار به دو نوع باز و بسته می توان از فضای داخلی آن استفاده کرد.

(۱) فضای باز: در این نوع طراحی دیوار اتاق ها برداشته شده فضا وسعت می یابد. میز کار فرد در مقابل دیوار گذاشته شده و مراجع باشد در

بررسی های روانشناسی نشان می دهد که اگر شرایط فیزیکی در محیط کار مناسب باشد، سبب بهبود بهره وری و ارتقای کیفی کار کارکنان خواهد شد.
برای مطالعه اثر شرایط کار بر افراد، از معیارهای متفاوتی استفاده می شود. سه معیار اصلی عبارت از معیارهای فیزیولوژیک، روانی و تولیدی

کنار متصدی شغل بنشینند

- مزایای فضای باز:

- سرپرست واحد بهتر می تواند افراد تحت نظارت خود را جهت دستیابی به اهداف از پیش تعیین شده سازمان هماهنگ کند.

- کارکنان بهتر می توانند باهم ارتباط برقرار کنند در نتیجه بر میزان اجتماعی شدن آنان افزوده می شود و ...

معایب فضای باز :

- جذابیت محل کار کم می شود.

- حریم افراد تنزیل می یابد و ...

(۲) فضای بسته: این نوع طراحی همان اتاق کار مستقل و شخصی است. معایب فضای باز را ندارد و به همین علت متداولتر و بهتر از فضای باز می باشد.

نتیجه گیری
در بحث عامل روشنایی هر اندازه میزان نور مناسب تر باشد، عملکرد کارکنان به همان اندازه بهتر خواهد بود. گفته می که ناشنوای یا افت شنوای حاصل از سر و صدا قابل جبران نیست. درباره اثر موسیقی اکثر کارکنان دوست دارند که در محیط کار موسیقی نیز پخش شود. درباره ساعات کار روزانه و هفتگی، در مجموع به این نتیجه رسیدیم که اگر ساعات کار روزانه و هفتگی در هر وضعی بیشتر باشد، بازده افت خواهد کرد. درجه حرارت شدید در عملکرد شغلی و سلامت افراد و در عملکرد شناختی، جسمی و ادراکی افراد اثر منفی می گذارد.

معیارهای فیزیولوژیک
زمانی که انسان کار می کند، به ویژه اگر کار بدنی باشد، در حالت فیزیولوژیکی او تغییرات بسیار متعدد و متنوعی به وجود می آید. اگر کار به اندازه کافی طولانی و سخت باشد، امکان دارد که تواناییهای جسمی فرد به پایین ترین میزان خود برسد.

معیارهای روانی

برخی تغییرات روانی نیز، در جریان کار یا زمانی که فرد در شرایط خاصی قرار می گیرد، به وجود می آید. می توان به دو متغیر اشاره کرد که اولی معمولاً تحت عنوان کسالت به کار می رود و بر اثر اشتغال به کارهایی به وجود می آید که مورد علاقه فرد نیست. متغیر دوم، که در برخی موارد پیش می آید، تحت عنوان خستگی ذهنی به کار می رود و احساسهای کاملاً شناخته شده کوتفگی، بی میلی به کار، دلزدگی و ...

تولید

تولید یا هر نوع شاخص معتبر از نتایج کار است. عوامل فیزیکی محیط کار

۱- میزان روشنایی :

روشنایی یکی از شرایط بنیادی مؤثر در کار است تحقیقات نشان می دهد که عملکرد کارکنان، تحت تأثیر تیزبینی آنان قرار می گیرد. تیزبینی توانایی تشخیص اجزای کوچک اشیاء و تخمین فاصله آنها از یکدیگر و از خود شخص است.

روشنایی و تضاد :

تیزبینی و تمیز اشیاء از یکدیگر به عوامل دیگری، مخصوصاً به شدت تضاد وابسته است. مثل رابطه بین درخشندگی شکل و درخشندگی زمینه ای که شکل در روی آن قرار می گیرد درجه مطلوب روشنایی برای کارهای مختلف، درجات مختلفی از روشنایی اعلام کرده اند.

۲- سرو صدا

سروصدای محیط کار، مهاجم بسیار مودی و خطرناک به حساب آورده اند، زیرا هر روز تعدادی از سلوهای شنوازی را از بین می برد.

- روشهای کاهش سرو صدا

یکی از راههای کاهش اثرات سرو صدا، تعیین زمان قانونی برای قرار گرفتن در معرض سطوح مختلف و صداست. روش دیگر، استفاده از وسایل خاصی برای جلوگیری از نفوذ سر و صدا به محل کار است (دولایه کردن پنجره ها، و نظایر آن (یکی از روشهای مناسب برای کاهش میزان سرو صدای ماشینها، بهره گیری از فن آوری مهندسی است. برای مثال: استفاده از عایق لاستیکی در ماشین تحریر باعث می شود حرکات ارتعاشی آن کاهش پیدا کند یا بهره گیری از فن آوری اشعه لیزر باعث می شود سرو صدای دستگاه های چاپگر رایانه ها، کاهش یابد.

۳- موسیقی

یکی از روشهایی که به ویژه در سالهای اخیر در غرب متداول شده است پخش موسیقی برای افزایش عملکرد شغلی و تأثیر مثبت در روحیه کارکنان هنگام

بدون داد زدن هم می توانید فرزندتان را تربیت کنید

حوالستان به رفتارها و واکنش هایتان باشد و شاید کمک کند تا روشی غیر از داد زدن را برای تربیت کودک خود انتخاب کنید.

دوئل کردن هنگام صبحانه، دخترتان از شما بستنی تقاضا می کند و به هیچ وجه هم تحمل شنیدن نه را ندارد. او با خود فکر می کند، اگر گریه کنم و جیغ بزنم شاید مامان آن را به من بدهد. او شروع می کند به جیغ زدن های اعصاب خرد کن و شما کنترلتان را از دست می دهید و سر او داد می زنید.

چرا والدین کنترل خود را از دست می دهند؟

هنگامی که کودک اعتماد به نفس والدین را از بین می برد (به حرف والدین گوش نمی کنند یا کارهایی می کنند که می دانند نباید انجام دهند)، این مساله برای پدر و مادر قابل تحمل نیست و در این موقعیت احساس درماندگی می کنند.

وقتی سر کودک داد می زنید دلیل آن بستنی یا هر چیز دیگر نیست، مساله بازگرداندن آن اعتماد و به دست گرفتن دوباره کنترل اوضاع است.

برای برنده شدن در دوئل، هوشمندانه ترین روش بیرون آمدن از حالت جنگ و دعوا است. به جای اینکه شما در یک طرف میدان مبارزه و کودک در طرف دیگر بایستید و با هم بجنگید، بهتر است با یکدیگر همفکری کنید و برای حل مساله پیش آمده چاره بیاندیشید.

ابتدا موقعیت درست را برای او توضیح بدهید (ما برای صبحانه بستنی نمی خوریم). سپس چند پیشنهاد دیگر به او بدهید (آیا دوست داری شیر یا کورن فلکس بخوری؟). به این ترتیب کودک متوجه می شود او نیز تا اندازه ای روی شرایط کنترل و حق انتخاب دارد.

اگر این روش هم کارساز نبود، باید سعی کنید این تنش را با کمی خنده، شوخ طبعی و به دست آوردن دل کودک از میان ببرید. به طور مثال، خیلی بی مقدمه با هم برقصید یا بازی های مورد علاقه او را انجام دهید تا ذهنش از چیزی که خواسته منحرف شود.

گاهی اوقات تنها راه ساکت کردن بچه و اینکه به حرفتان گوش کند، داد زدن است. اما بهتر است ولوں صدای خود را پایین بیاورید و روش های بهتر و کارآمدتر را امتحان کنید.

این بچه های دوست داشتنی که گاهی واقعاً روی اعصاب هستند، وقت هایی چیزهایی می خواهند که به هیچ وجه درست و مناسب نیستند؛ مثلاً در روز برفی دوست دارند دمپایی بپوشند یا نیمه شب فیلم تماشا کنند.

این درخواست ها برای والدین بسیار ناراحت کننده هستند زیرا کودک درک نمی کند و به هیچ صراطی هم مستقیم نیست. نتیجه هم این است که پدر و مادر برای متوجه کردن کودک دست آخر به داد زدن روی می آورند.

بسیاری از کودکان ناخواسته روی مسایلی دست می گذارند که تنها چاره آن داد زدن است. این مساله به هیچ وجه خوب نیست. در حقیقت، نتیجه جیغ و داد کردن چیزی جز سردرد و اعصاب خورده نیست. والدین پس از آن نیز احساس گناه می کنند و آرزو می کنند ایکاش می توانستند طور دیگری این شرایط را مدیریت کنند.

این مساله برای کودکان نیز خوب نیست. اگر همیشه با داد و هوار کردن می خواهید بچه را سر جایش بنشانید، باید بدانید اعتماد به نفس و احساس امنیت را در وجود کودک خود از بین می بردید. اما اگر فقط در شرایط خاصی دست به دامن فریاد می شوید، فرزند چهار آسیب روحی نمی شود اما برای تربیت کودک هم روش خوبی نیست. داد زدن ترسناک است و حس «جنگ در مقابل جنگ» را در کودک تقویت می کند. هنگامی که سر کودک داد می زنید در واقع درک اطلاعات توسط کودک را مختل می کنید.

اما وقتی به آرامی اشتباہش را به او گوشزد می کنید او با آسودگی خیال می تواند درک کند که منظور و هدف شما چیست. با داد زدن فقط به کودک می آموزیم هر وقت ناراحت یا عصبانی بود داد بزند.

دکتر هات یکی از کارشناسان تربیت کودک می گوید: «اگر کودک را کتک بزنید، او کتک می زند. اگر داد بزنید، داد می زند. اگر آرام باشید، آنها نیز یا می گیرند خونسردی خود را حفظ کنند.»

اگر به هر دلیلی سر کودک فریاد کشیده اید بسیار مهم است که از او عذرخواهی کنید و بگویید باید به روش دیگری این شرایط را کنترل می کردید.

دکتر هات اعتقاد دارد: «خیلی از والدین متوجه نمی شوند که هر کسی می تواند اشتباه کند، به همین دلیل اشتباه خود را قبول نمی کنند. بدتر اینکه برای این کار هرگز عذرخواهی نیز نمی کنند.» این باعث می شود تا بیشتر

بازخریدی

و مستخدم مجبور را از خدمت دولت معاف کند. وجهی که در ازای بازخرید خدمت مستخدم به او پرداخت خواهد شد عبارت خواهد بود از همه وجوهی که به صندوق بازنیستگی کارکنان دولت و رفاه بازنیستگان پرداخته به اضافه یک ماه آخرین حقوق پایه مستخدم در ازای هر سال خدمت کسر یک سال به نفع مستخدم محسوب خواهد شد. لازم به توضیح است که آمده به خدمت حالت مستخدمی است که شغلی را به عهده ندارد و در انتظار ارجاع خدمت است.

کارکنان تا قبل از موافقت با بازخریدی باید در محل اشتغال خود فعال باشند در غیر این صورت چنانچه غیبت داشته باشد با آنها بر اساس قوانین انصباطی برخورد خواهد شد.

تصمیم اداره

کارمندان رسمی دستگاه‌های اجرایی در حالات زیر به صورت آمده به خدمت، که مدت آن حداقل یک سال خواهد بود در می‌آیند:

۱- انحلال دستگاه اجرایی ذی‌ربط-۲- حذف پست سازمانی کارمندان-۳- نبود پست سازمانی بعد از اتمام ماموریت یا مرخصی بدون حقوق-۴- کارمندانی که براساس تصمیم مراجع مذکور در هیات رسیدگی به تخلفات اداری یا مراجع قضایی از خدمت معلق یا آمده به خدمت شده باشند.

تبديل شدن وضعیت استخدامی به آمده به خدمت ممکن است منجر به بازخرید کارمندان شود. تبصره ۱۲۲ قانون مدیریت خدمات کشوری در این خصوص می‌گوید: در دوران آمادگی به خدمت، به کارمندان مجبور حقوق ثابت پرداخت خواهد شد و در صورت عدم اشتغال در دستگاه‌های اجرایی دیگر، کارمندان آمده به خدمت در صورت دارا بودن شرایط بازنیستگی، بازنیسته و در غیر این صورت با دریافت یک ماه و نیم حقوق و مزایای مستمر به ازای هر سال سابقه خدمت و وجود مرخصی‌های ذخیره شده بازخرید خواهد شد.

کارمندان رسمی یا ثابت دستگاه‌های اجرایی که تمامی یا بخشی از وظایف آنها به بخش غیردولتی واگذار شده هم ممکن است بازخرید سنتو خدمت مواجه شوند.

کارکنان کم کار

ماده ۴۸ قانون مدیریت خدمات کشوری، روش دیگری را برای بازخرید خدمت کارکنان دولت پیش‌بینی کرده است. به موجب این ماده قانونی، کارمندان به دلیل کسب نتایج ضعیف از ارزیابی عملکرد کارمند در سه سال متولی یا چهار سال متنابض بازخرید می‌شوند. آیین‌نامه اجرایی بند ۳ ماده ۴۸ قانون مدیریت خدمات کشوری در توضیح این شکل از بازخرید خدمت می‌گوید: کارمندانی که در اجرای نظام ارزشیابی عملکرد کارمندان و دستورالعمل‌های مربوط، امتیارات آنان در سه سال متولی یا چهار سال متنابض از ۵۰ درصد کل امتیازات پیش‌بینی شده برای ارزیابی کارمندان کمتر باشد، در صورت نداشتن شرایط بازنیستگی موضوع ۱۰۳ قانون مدیریت خدمات کشوری، بازخرید می‌شوند.

تبنیه انصباطی

بازخرید خدمت به عنوان یک تبنیه انصباطی هم مورد استفاده قرار می‌گیرد. اگر کارمندی به تکرار تخلفاتی مثل گرفتن رشوه، سوءاستفاده از مقام اداری، استفاده از هرگونه امتیاز، تسهیلات، حق المشاوره، هدیه و موارد مشابه کند پرونده‌ی وی به هیات‌های رسیدگی به تخلفات اداری ارجاع داده می‌شود و مجازات‌هایی که برای وی در نظر گرفته می‌شود، اخراج، انفال دایم یا بازخرید خدمت خواهد بود. علاوه بر این تبنیه‌های انصباطی، وی باید در انتظار مجازات‌های قانونی هم باشد. در قانون رسیدگی به تخلفات اداری هم، یکی از مجازات‌هایی که برای کارمندان مختلف در نظر گرفته شده است، بازخرید خدمت است.

بازگشت به کار

سوالی که ممکن است پیش آید این است که آیا راهی هست که کارمند بازخرید شده به کار خود برگردد؟ پاسخ منفی است و ممنوعیت بازگشت به کار این کارمندان در قوانین مختلفی، مورد تأکید قرار گرفته است. یکی از آخرین قوانینی که به این موضوع تاکید داشته است، قانون برنامه پنجم توسعه است که در بند (ب) ماده ۶۵ مقرر می‌کند: هرگونه به کارگیری افرادی که در اجرای قوانین و مقررات، بازخرید یا بازنیسته شده یا می‌شوند به استثنای مقامات، اعضای هیات علمی، ایثارگران، فرزندان شهدا و فرزندان جانبازان ۷۰ درصد و بالاتر در دستگاه‌های اجرایی یا دارای ردیف یا هر دستگاهی که به نحوی از انحصاری از بودجه کل کشور استفاده می‌کند، ممنوع و همچنین هرگونه پرداخت از هر محل و تحت هر عنوان به افراد بازنیسته و بازخرید توسط دستگاه‌های مذکور ممنوع است.

بازخرید خدمت عبارت است از اینکه دولت یا موسسه استخدام کننده بدون بازنیسته کردن مستخدم، سنتو خدمتی او را در ازای مبلغی بخرد و بدین وسیله خدمت وی خاتمه یابد. رابطه استخدامی کارمندان با سازمان خود به شکل‌های مختلفی به پایان می‌رسد. یکی از این اشکال، بازخرید خدمت است. کارمند ممکن است خود در بازخرید خدمت پیشقدم شود یا اینکه اداره اقدام به بازخرید خدمت وی خود کند؛ در هر حال کسی که بازخرید خدمت شده است پس از آن دیگر نمی‌تواند به کار قبلی خود برگردد.

پیش از بررسی بایدها و نبایدهای بازخرید خدمت، باید گفت که آشنایی کامل با این مقررات جز برای متخصصان این حوزه به صورت کامل ممکن نیست چراکه قانون که قوانین قبلی را نسخه کرده باشد و به صورت جامع همه مقررات مربوط را در خود جای داده باشد، وجود ندارد. ماده ۷۴ قانون استخدام کشوری در این باره قابل توجه است. قانون استخدام کشوری در سال ۱۳۴۵ تصویب شده و ماده ۷۴ این قانون از آن زمان تاکنون با راه‌اصلاح شده و تغییر پیدا کرده است. قانون مدیریت خدمات کشوری هم که قانون جدیدی است و برخی مقررات مربوط به بازخرید خدمت را در خود جای داده، تنها آن مقرراتی را در قانون استخدام کشوری نسخ می‌کند که با آن در تعارض باشند و متسفانه هیچ اشاره صریح و روشنی به اینکه کدام مواد قانون استخدام کشوری اعتبار خود را از دست داده‌اند نشده است. علاوه بر این، تعداد زیادی از قوانین، مقررات و بخشنامه‌ها درباره بایدها و نبایدهای استخدامی وجود دارد که در این بسته حقوقی از میان تمام این مصوبات، تلاش می‌شود مقررات مربوط به بازخرید خدمت استخراج شود.

مفهوم

بازخرید خدمت عبارت است از اینکه دولت یا موسسه استخدام کننده بدون بازنیسته کردن مستخدم، سنتو خدمتی او را در ازای مبلغی بخرد و بدین وسیله خدمت وی خاتمه یابد. به طور کلی فردی می‌تواند بازخرید شود که واحد شرایط بازنیستگی نباشد. چنین شخصی با درخواست استخدام و موافقت رئیس واحد می‌تواند بازخرید شود، در این صورت حقوق بازنیستگی به او تعلق نخواهد گرفت. شرایط بازنیستگی در ماده ۱۰۳ قانون مدیریت خدمات کشوری پیش‌بینی شده است. اگر کسی دارای این شرایط باشد، نوبت به بازخرید خدمت نمی‌رسد، بلکه بازنیسته می‌شود.

تقاضای کارمند

مستخدمان رسمی یا ثابت یا دارای عنوان‌های مشابه هستند، از اداره خود به صورت کتبی درخواست بازخرید خدمت کنند. در صورتی اداره دولتی با درخواست آنها موافقت خواهد کرد که شرایط زیر وجود داشته باشد:

- کارگر و مشمول قانون کار نباشند.
- به سن بازنیستگی نرسیده باشند.

لازم به توضیح است که بر اساس ماده ۱۰۳ قانون مدیریت خدمات کشوری، دستگاه اجرایی با داشتن یکی از شرایط زیر می‌تواند کارمند خود را بازنیسته کند:

الف- حداقل ۳۰ سال سابقه خدمت برای مشاغل غیرتخصصی و ۳۵ سال برای مشاغل تخصصی با تحصیلات دانشگاهی کارشناسی ارشد و بالاتر با درخواست کارمند برای سنتو بالاتر از ۳۰ سال.

ب- حداقل ۶۰ سال سن و حداقل ۲۵ سال سابقه خدمت با ۲۵ روز حقوق.شرط سنی مجبور در بند (ب) برای متصدیان مشاغل سخت و زیان‌آور و جانبازان و معلولان تا پنج سال کمتر است و شرط سنی برای زنان منظور نمی‌شود.در مشاغل غیرتخصصی مشغول فعالیت باشند: شرایط بازخرید کارمندانی که مشاغل تخصصی دارند دشوارتر است. دستگاه‌های اجرایی موظفند کارمندانی را که دارای ۶۵ سال سن و حداقل ۲۵ سال سابقه خدمت هستند، بازنیسته کنند. سقف سنی برای متصدیان مشاغل تخصصی ۷۰ سال است. این کارمندان تخصصی که سابقه خدمت آنها کمتر از ۲۵ سال است، در صورتی که بیش از ۲۰ سال سابقه خدمت داشته باشند می‌توانند تا رسیدن به ۲۵ سال سابقه، ادامه خدمت دهند و در غیر این صورت بازخرید می‌شوند.

کارکنان همه وزارت‌خانه‌ها، شرکت‌ها و موسسات دولتی، شهرداری‌ها، بانک‌ها، موسسات و شرکت‌ها و سازمان‌هایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام است، می‌توانند از این حق استفاده کنند. (تبصره ۱ ماده ۷۴ قانون استخدام کشوری) در این صورت معادل ۴۵ روز حقوق و مزایای مستمر در ازای هر سال سابقه خدمت قابل قبول (در صورتیکه کسر یک سال بیش از شش ماه باشد، یک سال تمام محسوب خواهد شد) به علاوه کسور بازنیستگی یا حق بیمه پرداختی سهم مستخدم و حقوق و مزایای مرخصی‌های استحقاقی استفاده نشده وی پرداخت خواهد شد.

علاوه بر این دولت می‌تواند به تقاضای «مستخدم آمده به خدمت» سابقه خدمت او را بازخرید

با افسرده‌گی این طوری کنار بیایید

تظاهر کنید؛ گاهی خنده‌های مصنوعی هم می‌تواند حس خوبی را به مغز شما منتقل کند. برای گول زدن تیرگی‌های درونی برای آنها فیلم آدم‌های شاد و خوشحال را بازی کنید. این مساله باعث می‌شود تا مغزتان باور کند آدم شادی هستید و به تدریج از حالت خمودگی و کسالت روحی خارج خواهید شد.

۶. طبق برنامه ریزی زندگی کنید

شادی برایتان سخت باشد که برای زندگی خود برنامه ریزی دقیق و دایمی داشته باشید و به همه بندهای آن نیز عمل کنید. اما اگر برای روزهای خود برنامه داشته باشید، مغزتان در گیر اجرایی کردن آنها می‌شود و تا حد بسیاری از افسرده‌گی و افکار بیهوده و تیره دور می‌شوید. صبح ها زودتر بیدار شوید. وعده‌های غذایی خود را به ۵ وعده کوچک و اسنک‌طوری در طول روز افزایش دهید. این موجب می‌شود تا شب خواب راحت تری داشته باشید. افرادی که از افسرده‌گی رنج می‌برند اصولاً دچار اضافه یا کاهش وزن‌های غیرطبیعی هستند. به همین دلیل، بسیار مهم است برای زندگی خود برنامه ریزی درست و دقیق داشته باشید.

۷. به طور کلی از فاز منفی گرایی بیرون بیایید

افراد افسرده همه مسایل دنیا را سیاه یا سفید می‌بینند. یا خوب هستند یا بد هستند و گویا هیچ حد وسطی در زندگی آنها تعریف نشده است. اما این قالب فکری منفی و مضر است.

باید آن را تغییر دهید. این قالب ذهنی باعث می‌شود تا کمتر به شادی‌های زندگی فکر کنید. به طور مثال، به جای اینکه با خود بگویید «بودن یا نبودن من برای کسی اهمیتی ندارد»، دایم با خود تکرار کنید که: «همه مرا دوست دارند». بدون شک انسان‌های مختلفی در زندگی هستند که شما را دوست دارند. به آنها فکر کنید و از این فاز منفی خارج شوید.

هنگامی که حس افسرده‌گی دارید، هیچ چیز نمی‌تواند حالتان را خوب کند. دنیا تاریک و روابط بیهوده به نظر می‌رسند. گویا حتی خنده‌های نیز همه ظاهری هستند و حالی برای تلاش برای خوب هم ندارید. اما برای خارج شدن از این کسالت روانی چند راهکار برایتان داریم که بد نیست امتحان کنید. با این خودترپایی می‌توانید تا اندازه‌ی زیادی خود را از کسالت و بی‌حوصلگی و افسرده‌گی خارج کنید.

۱. گذشته را در گذشته جا بگذارید

گذشته‌ها گذشته است. فراموش کنید. این را درک و باور کنید که نمی‌توانید گذشته‌ها را تغییر دهید، پس چرا دایم خاطرات گذشته را شخم می‌زنید؟ چه سودی برای شما دارد؟ هیچ. پس در حال حاضر زندگی کنید. حال و آینده را در نظر گرفتن بسیار بهتر از گیر کردن در گذشته است. البته زمان زیادی را نیز برای آینده صرف نکنید. از لحظه‌های کنونی خود لذت ببرید و در همین زمان زندگی کنید تا هرگز حسرت از دست رفتن آنها را نخوردید.

۲. مسایل را برای خود بزرگ نکنید

از اینکه هر مشکل کوچکی که برایتان پیش می‌آید را خیلی بزرگ جلوه دهید، دست بردارید. برای هر مشکل و مساله‌ای در زندگی یک راهکار وجود دارد. اگر از چیزی رضایت خاطر ندارید، برای بهبود آن تلاش کنید. هنگامی که زیادی به مسایل و مشکلات فکر کنید و آنها را در ذهن خود بزرگ و مهم تصور کنید، فرصت های زندگی را از دست می‌دهید. در این حالت نمی‌توانید از دام افسرده‌گی فرار کنید و به آزادی ذهنی دست پیدا کنید. زندگی بسیار کوتاه است، سخت نگیرید و با شادی آن را سپری کنید. سعی کنید منطقی و واقعی به زندگی نگاه کنید تا افکار منفی شما را احاطه نکنند.

۳. مسایل را خیلی تحلیل و موشکافی نکنید

هنگامی که بسیار موشکافانه به عمق یک مساله یا مشکل می‌روید توان مبارزه با افسرده‌گی را از دست خواهید داد. با تمرکز کردن روی مشکلاتی که آزارتان می‌دهند، فقط تصویر آن را در ذهن خود بزرگ تر می‌کنید و این روند شما را بیشتر به سمت ناراحتی و افسرده‌گی سوق می‌دهند. باید از عادت تحلیل و موشکافی زیاد مسایل دست برداشید. بسیار مهم است که زندگی را با کیفیت عالی زندگی کنید. پس برای بهبود حال خودتان هم شده است از این کار دست بردارید.

۴. به مسایل مثبت فکر کنید

وقتی آدم افسرده است، فکر کردن به مسایل مثبت برایش کمی دشوار است. اما ناممکن نیست. سعی کنید با نوشتن لحظه‌های شاد و مثبت زندگی خود، شادی‌های زندگی را در ذهن خود پررنگ تر کنید. هر چه بیشتر به خوبی‌های کوچک و بزرگ فکر کنید، ذهنتان بیشتر از تاریکی خارج می‌شود. روحیه تان عوض می‌شود و می‌توانید زندگی معمولی و شاد را دوباره تجربه کنید. با خوبی کردن به دیگران، مهربانی، کمک یا حتی یک تماس تلفنی ساده که موجب خوشحالی اطرافیان می‌شود، برای خود لحظه‌های شاد و مثبت ایجاد کنید. ورزش کردن نیز در این امر بی‌تأثیر نیست.

۵. تظاهر کنید

این گزینه شاید برایتان عجیب باشد. همیشه همه می‌گویند باید نقاب‌های ظاهری را بردارید و خودتان باشید و هرگز به چیزی که نیستید، تظاهر نکنید. اما می‌گوییم

انسان‌های افسرده اصولاً حوصله‌ای برای بودن در جمع ندارند. ترجیح می‌دهند در سکوت تنها ی خود باشند تا اینکه بخواهند با دیگران تعامل داشته باشند. از اینکه در مورد مشکلات و مسایل ناراحت کننده خود با اعضای خانواده یا دوستان حرف بزنید، هراسی نداشته باشید. این باعث می‌شود تا راحت تر با افسرده‌گی مبارزه کنید. اجازه ندهید حرف‌ها در دلتان انبار شوند. با دوستان قابل اعتماد حرف بزنید و خود را تخلیه کنید.

۹. باور کنید که قربانی نیستید

هنگامی که مساله‌ای درست پیش نمی‌رود خود یا دیگران را برای آن سرزنش نکنید. این شما هستید که انتخاب می‌کنید با مشکلات و مسایل چطور بخورد کنید. شما همیشه فرصت تحقق آرزوها و اهداف خود را دارید. اما این مهم به نوع انتخاب شما نیز بستگی دارد. شما تصمیم می‌گیرید که نقش قربانی و شکست خورده را بازی کنید، یا فردی باشید که مشکلات او را قوی تر می‌کنند و بیشتر به سوی موفقیت پیش می‌رود.

میلیون‌ها نفر در دنیا با مشکل افسرده‌گی دست و پنجه نرم می‌کند و بسیاری از آنها ترجیح می‌دهند تا دارودارمانی کنند. مراجعت به روانپزشک خبره و مصرف داروهای تجویزی او هیچ اشکالی ندارد، اما بهتر است افسرده‌گی را به صورت طبیعی درمان کنید.

آنچه باید درباره مراحل خواب بدانید!

مراحل ۳ و ۴: خواب عمیق

در این مراحل خواب عمیق است و به آن خواب «آرام» نیز اطلاق می شود، زیرا امواج مغزی کندی آن راشکل می دهد. در مرحله ۳ که چند دقیقه ای بیشتر طول نمی کشد، خواب بیش از پیش عمیق می شود تا اینکه به مرحله ۴ برسد.

طی این مراحل:

- فشار خون کاهش می یابد
- ریتم قلب کند می شود
- تنفس آهسته و منظم است
- متابولیسم اساسی بدن کند می شود
- ماهیچه ها عموماً آرام و شل هستند
- حرکات چشمی وجود ندارد این خواب آرام بسیار نیرو بخش است.

بدن از آن برای تشکیل دوباره ذخایر انرژی بهره می برد. این مراحل در بچه ها با ترشح هورمونهای رشد همراه است که از این نظر اهمیت بالایی دارد. مرحله آرام خواب عموماً نیم ساعت تا یک ساعت طول می کشد و بیدار شدن در این زمان مشکل است.

به طور کلی، ۲۰ تا ۲۵ درصد شب در این مرحله می گذرد و این خواب عمیق در ابتدای نیمه شب زمان زیادی را به خود اختصاص می دهد و

نزدیک صبح کاهش می یابد. خوابگردی، وحشت شبانه و رؤیا دیدن با صدای بلند در بیشتر موارد طی مرحله ۴ خواب اتفاق می افتد. پس از آن، فرد به مراحل خواب سبک تر (۲ و ۱، با امکان بیداری های شبانه) وارد می شود، بدون اینکه مرحله متناقض را گذرانده باشد.

«خواب» یکی از اساسی ترین نیازهای بدن است که کیفیت آن تأثیر خاصی بر فعالیتهای روزانه و سطح تمکن فکری دارد.

حدود ۹۰ دقیقه پس از به خواب رفتن، فعالیت مغز ناگهان تغییر می کند و وارد مرحله خواب متناقض می شود. ریتم قلب و تنفس تشدید می شود، خون در مغز و زیر پلکها جمع می شود و چشمها حرکات سریعی دارند. از آنجا که فعالیت مغز شدید است، اما بدن آرام است به این مرحله خواب متناقض می گویند. البته انقباضات صورت، پاها و انگشتان ممکن است شکل گیرد.

این مرحله به طور متوسط ۲۰ دقیقه طول می کشد و عموماً خوابهای واضح تر و با جزئیات بیشتر که بهتر در خاطر می مانند، در این مرحله است.

مطالعات نشان می دهد ۸۵ درصد افرادی که در مرحله خواب متناقض بیدار می شوند، این بیداری را به یاد می آورند. در حالی که ۱۰ تا ۱۵ درصد افراد بیدار شده، در مرحله آرام متوجه این حالت می شوند. حدود ۴ تا ۵ مرحله خواب متناقض در شب اتفاق می افتد که مدت همه آنها یکسان نیست.

بخش اول معمولاً بسیار کوتاه و حدود ۱۰ دقیقه است، در حالی که بخش دوم ممکن است بیشتر از یک ساعت طول بکشد. در پایان این مرحله، فعالیت مغز مجدداً کند می شود و دومین دوره خواب شروع می شود.

شاید خواب به نظر امری ساده قلمداد شود، اما در واقع روند آن، فرایندی پیچیده و جالب است که توجه به آن می تواند نیازهای بدن را بخوبی تأمین کند.

توالی دوره های خواب

هنگامی که به خواب می رویم، بدن با تحولات متعددی مواجه می شود. مغز فعال می شود، سپس آرام می گیرد و دوباره فعال می شود. در واقع، شب آنقدرها هم که تصور می کنیم، مدت زمان طولانی و آرامی نیست.

متخصصان به کمک آنالیز امواج مغز توانسته اند پنج مرحله خواب را با توجه به سبک یا سنگین آن تشخیص دهند. این مراحل پشت سر هم هستند و جایگزین یکدیگر می شوند.

همچنین هر مرحله حدود ۹۰ دقیقه طول می کشد و در طول هر شب ۴ تا ۶ مرحله قابل تشخیص است که عبارتند از :

مراحل ۱-۲ سبک: به ترتیب ۵ درصد و حدود ۵۰ درصد کل خواب - سپس مراحل خواب عمیق تر ۴-۳: ۱۵ تا ۲۵ درصد کل خواب - سپس مرحله خواب متناقض به عنوان پایان دوره خواب و ۲۰ تا ۲۵ درصد کل خواب. در نیمه اولیه شب خواب سنگین تر است، در حالی که در نیمه دوم، توالی خواب سبک و متناقض است که مدت آن متناسب با هر مرحله است.

فرایند خواب همچنین در افراد و با توجه به سن با هم

متفاوت است. به عنوان مثال، در یک نوزاد خواب متناقض بیشتر است که ۵۰ درصد کل زمان خواب را تشکیل می دهد و دوره های خواب کوتاه تر و به جای ۹۰ دقیقه حدود ۵۰ دقیقه است. تمایز میان مراحل ۱-۴ از ۶ تا ۸ ماهگی ایجاد می شود.

مراحل ۱: به خواب رفتن این مرحله زمانی است که آرام در رختخواب دراز می کشیم و در واقع عبور از بیداری به خواب است. به نوعی خواب آلودگی نیمه هوشیارانه است که افکار حالتی مبهم و در هم دارند. تنفس و ضربان قلب کاهش می یابد. با اینکه کشیدگی عضلات همیشه وجود دارد، اما با این حال ماهیچه ها حالت شل شدن به خود می گیرند و چشمها زیر پلکهای بسته حرکات آرامی دارند. فعالیت مغز کاهش می یابد و جای خود را به امواجی به نام «تتا» می دهند که دامنه کوتاهی داشته و بارها با پیک یا برآمدگی امواج آلفا (امواجی با دامنه وسیع مرتبط با بیداری) قطع می شوند. در نتیجه کمترین صدایی سبب بیداری می شود و احساس می کنیم که نخوابیده ایم. همچنین در مدت این مرحله است که اغلب احساس ضربه یا افتادن می کنیم و ناگهان از خواب می برمیم. این مرحله هیچ گاه طولانی نیست و عموماً کمتر از ۱۰ دقیقه طول می کشد. به طور کلی این مرحله ۳ تا ۵ درصد مدت کلی خواب را در بر می گیرد.

مراحل ۲: خواب سبک

در طول مرحله ۲ که خواب سبک است، به علت قدرت کشیدگی همیشگی ماهیچه ها می توانیم غلت بزنیم و حرکت کنیم البته بدون حرکات بینایی. در صورت بیدار شدن در این مرحله، ۶۰ درصد افراد احساس می کنند که خواب بوده اند. زمان این خواب حدود ۴۵ تا ۵۵ درصد کل زمان خواب است. هر مرحله حدود ۱۰ تا ۲۰ دقیقه طول می کشد. بیدار شدن در این مرحله نیز ساده است.

اشتباهات مدیران و تاثیر آن در روحیه کارکنان

مابدین منظور دست به ارزشیابی می‌زنیم که به بهبود عملکرد کمک کنیم، نه آن که مقصرباییم و سرزنش کنیم. مدیرانی که این امر را فراموش می‌کنند اعتماد کارکنانشان و حتی سازگاری آنها را زدست می‌دهند.

۴- باور به این که فرم نرخ ارزشیابی وسیله‌ای است عینی و بازتاب دهنده واقعیت به طور منصفانه:

بسیاری از مدیران برای ارزشیابی کارکنان از فرم‌های نرخ ارزشیابی استفاده می‌کنند، چرا که نسبت به گونه‌های دیگر ارزشیابی سریعتر انجام می‌گیرد. واقعیت این است که اگر از دو شخص بخواهید یک کارمند را ارزشیابی کند، احتمال تطابق نتایج بسیار اندک است و این نشان می‌دهد این شیوه ارزشیابی تاچه حد ذهنی است. این مطلب را بارها و بارها به خود گوشتزد کنید. نرخ‌ها ذهنی هستند. فرم‌های نرخ ذهنی است، عینی نیست

۵- استفاده صرف از ارزشیابی برای تعیین حقوق کارکنان:

بسیاری از مدیران چنین می‌کنند. آنان تنها هنگامی که بخواهند افزایش حقوق کارکنان را تأیید یاردد کنند دست به ارزشیابی می‌زنند. اما باید به خاطر داشت که ارزشیابی عملکرد برای «بهبود عملکرد» است نه فقط برای حقوق (گو) این که برخی می‌پندارند، تنها برای حقوق است) هر شخصی؛ صرف نظر از این که مسئله بعض‌اتنیه می‌کنند.

۶- مدیران ناکارآمد، واقعیت‌ها را برای کارکنان بازگو نمی‌کنند. آنها در حالیکه اخبار خوشایند را بزک کرده و

- باور بدان که آنها در موقعیتی قرار دارند که می‌توانند ارزشیابی صحیحی به عمل آورند: چنین امری غیرممکن است. بیشتر مدیران در موقعیتی نیستند که به حد کافی بر کارکنانشان نظرارت مستمر داشته باشند. وانگهی، کدام مدیر تمایل به چنین کاری داشته یا زمان کافی در اختیار دارد؟ و کدام کارمند مایل است مدیر کوچکترین حرکات وی را زیر نظر داشته باشد؟ به همین دلیل است که ارزشیابی، گونه‌ای همکاری میان مدیر و کارمند است.

۷- به تعویق انداختن بالغونشیت‌های ارزشیابی:

این رویدادی بسیار شایع است. اما چرا نامطلوب است؟ زیرا کارمندان در می‌یابند که این فرآیند در سازمان آنها بی اهمیت یا ساختگی است. آنها آنقدر زیرک هستند که دریابند به ارزشیابی بهای چندانی داده نمی‌شود

۸- سنجش یا ارزیابی امور کم اهمیت:

یکی از حقایق زندگی این است که در انجام هر کار، آساترین چیزهایی که می‌توان سنجید یا ارزشیابی نمود کم اهمیت ترین آهast است. مدیران، ارائه خدمات به مشتریان را فوراً با عباراتی چون «جوab تلفن را در زنگ تلفن دادن» یا مطالبی مشابه وصف و تعریف می‌کنند. اما آنچه را که آسان نمی‌توان سنجید، کیفیت کلی خدماتی است که مشتریان را جذب نموده و نگاه می‌دارد.

۹- شگفت زده کردن کارکنان در حین ارزشیابی:

یک فن تضمین شده برای اتلاف وقت و اثر نامساعد گذاردن بر عملکرد این است: در طول سال با کارکنان پیرامون عملکردشان صحبت نکنید! وقتی اشتباهی مرتکب می‌شوند، بدان نپردازید و آن را «ذخیره» کنید! سپس در نشست ارزشیابی تک تک موارد رامطرح کنید!

۱۰- باور به این که تمامی کارکنان و مشاغل را می‌بایست دقیقاً به طریقی یکسان و با یک شیوه واحد ارزشیابی نمود:

آیا تمام کارکنان برای بهبود عملکرد خود نیاز به چیزی یکسان دارند؟ بدیهی است، پاسخ منفی است. پارهای نیاز به بازخورد مشخص دارند، پارهای خیر. برخی بیشتر از دیگران نیاز به ارتباط دارند و بدیهی است که شغل‌ها متفاوت است. آیا گمان می‌کنید، می‌توان مدیر عامل شرکت فورد را با همان رویکردی ارزشیابی کرد که مسئول نظافت کارخانه را؟ در بیشتر موارد علت این اشتباه رایج این است که بخش پرسنلی با هم‌زمان با گرایش سازمان‌ها به سوی رقابت، تکنولوژی و مدیریت و ترقی اقتصاد نوین، فشار در جهت ایجاد لبه برندۀ ترویجی ارزشیابی می‌یابد. این طرح‌ها جهت اجرا نیاز به روش فوق العاده‌ای دارند تا سازمان‌ها را در صدر رقابت ابقا نموده و به طور پیوسته برای سازمان، صاحبان سهام و تمامی ذینفعان ذیریط، ایجاد ارزش نمایند

اشتباهات رایج دپارتمان‌های منابع انسانی

- تأکید و تمرکز بر کاغذ بازی

باور به این که فرم ارزشیابی بر مبنای نرخ می‌تواند از طرح دعوی‌های حقوقی توسط کارکنان جلوگیری کند به کار بردن یک سیستم خودکار

آموزش ناکافی یا ناصحیح مدیران پیرامون فرآیند ارزشیابی

آموزش ندادن کارکنان

باور به این که وادار ساختن مدیران به جمع آوری فرم‌ها سودمند است.

- استفاده از روش یکسان در ارزشیابی

- ایفای نقش پلیس ارزشیابی

همانگونه که می‌دانیم مدیریت فرآینده کارگیری موثر و کارآمد منابع مادی و انسانی دربرنامه ریزی، سازماندهی، بسیج منابع و امکانات، هدایت و کنترل است که برای دستیابی به اهداف سازمانی و بر اساس نظام ارزشی مورد قبول صورت می‌گیرد.

برای مدیریت موفق و موثر، توانایی‌های ذاتی و اکتسابی معینی لازم است و مدیر موثق نیاز به توانایی‌های فنی، انسانی ادراکی، طراحی و حل مسایل دارد. یک مدیر موفق، نگرش و انگیزه‌های معینی دارد که در این خصوص جوایز گردیده میان مدیر و کارکنان بر عملکرد و انگیزش کارکنان اثر دارد.

هر چه مدیر تعامل سازنده ای با کارکنان تحت فرماندهی خود داشته باشد متقابل‌اً کارکنان نیز در راستای برنامه سازمانی حرکت نموده و این حالت باعث ایجاد حالت سینزیزی {تضایغی} در فعالیت‌های سازمانی شده و موجبات اثر بخشی و کارایی بیشتر سازمان می‌گردد اما در این بین ممکن است بر اثر کم تجربگی مدیران در تقابل با کارکنان برخی از اشتباهات حادث گردیده که در فرآیند عملکرد سازمان اثر منفی بگذارد،

ذیلاً به برخی از اشتباهات رایج مدیران در تعامل با کارکنان اشاره می‌گردد.

اشتباهات مدیریتی

- وقیعی کارکنان، خوب کار می‌کنند، مدیران اصلاً توجه نمی‌کنند، ولی در صورت خطا، آنها را سرزنش و بعض‌اتنیه می‌کنند.

۲- مدیران ناکارآمد، واقعیت‌ها را برای کارکنان بازگو نمی‌کنند. آنها در حالیکه اخبار خوشایند را بزک کرده و به شکل بزرگ‌تری شده به کارکنان خود نشان می‌دهند، سعی می‌کنند اخبار ناگوار را کوچک یا پنهان کنند.

آنها به هر شکرده شده همه را راضی نگه می‌دارند و کوتاهی در اطلاع رسانی می‌کنند

۳- ارزیابی عملکرد افراد را عموماً بر اساس عملکرد انفرادی آنان محاسبه می‌کنند، ولی برای سینزیزی و فرهنگ توان افزایی و هم افزایی ارزشی قابل نیستند.

۴- با افراد با کارکرد ناچیز و کارکرد برجسته، یکسان برخورد می‌کنند. این برخورد باعث می‌شود کارکنانی با موقعیت اول همیشه در حال تمسخر و پوزخند و کارکنانی با موقعیت دوم، میشه بی انگیزه باشند.

۵- با اجرای سیاست ترقه بینزار و حکومت کن، بر تیرگی روابط افراد سازمان دامن می‌زنند.

۶- کارهای کوچ را به آدم‌های بزرگ و شایسته و کارهای بزرگ را به آدم‌های نالایق می‌سپارند.

۷- با دیکته کردن قدم به قدم فعالیت‌ها، ابتکار عمل و خلاقیت را از کارکنانشان سلب می‌کنند. کوتاهی در گسترش حسن مسئولیت

۸- با عدم انتعاف پذیری و عدم استقبال از انتقادات «کوتاهی از مشورت با دیگران و کوتاهی در پذیرش انتقاد سازنده با روی باز، شجاعت و جسارت در نظریات و بیان عقاید را از کارکنان سلب می‌کنند.

۹- به دلیل عدم تشخیص فرصت‌ها و تهدیدها، از انجام به موقع و حرکت‌های نامناسب ایجاد محدود است.

۱۰- نداشت برنامه ریزی استراتژیک و چشم اندازهای لازم، کوتاهی در حل مشکلات و شکایتها سبب ناتوانی در برداشت موانع از سر راه و در نتیجه بزرگ شدن مشکلات می‌شود.

با توجه به اینکه هر کدام از اشتباهات ذکر گردیده تعاریف عمومی و وسیعی دارد لذا در اینجا یکی از اشتباهات مدیریتی در تعامل با کارکنان که در اثر بخشی سازمان نقش موثری دارد و به عنوان ارزشیابی عملکرد نامیده می‌شود به صورت اجمالی و با جزئیت آن به صورت ذیل مورد بررسی قرار گرفته است

اشتباهات مدیران منابع انسانی

نمی‌توان سنجید اما نستجیده عمل کرد. بسیاری از مدیران امروزه به دلایل متعدد دچار روزمرگی (مودا) شده و در نتیجه فعالیت‌های فاقد ارزش افزوده انجام می‌دهند که تکرار انجام آنها منجر به باورهای غلط می‌شود. این مقاله سعی دارد مهمنترین اشتباهات مدیران منابع انسانی و کارکنان را در رابطه با مدیریت عملکرد بیان نماید و در رابطه با پرهیز از این اشتباهات رایج‌گویی ارائه کند.

هم‌زمان با گرایش سازمان‌ها به سوی رقابت، تکنولوژی و مدیریت و ترقی اقتصاد نوین، فشار در جهت ایجاد لبه برندۀ ترویجی ارزشیابی می‌یابد. این طرح‌ها جهت اجرا نیاز به روش فوق العاده‌ای دارند تا سازمان‌ها را در صدر رقابت ابقا نموده و به طور پیوسته برای سازمان، صاحبان سهام و تمامی ذینفعان ذیریط، ایجاد ارزش نمایند

ده اشتباه رایج ارزشیابی

۱- صرف وقت بیشتر برای ارزشیابی عملکرد نسبت به طرح‌ریزی عملکرد و یا نسبت به ارتباط کاری موجود

ارزشیابی عملکرد، نقطه پایان یک فرآیند پیوسته است. بنابراین به جای ارزشیابی در پایان سال، وقت بیشتری را باید صرف پیشگیری از مشکلات عملکردی نمود. هنگامی که مدیران در طول سال رویه مثبتی را اتخاذ می‌کنند، ارزشیابی ساده و آسان خواهد بود.

- مقایسه کارکنان با یکدیگر: چنانچه می‌خواهید موجب پدید آوردن احساسات منفی شوید، به روحیه کارکنان خود آسیب بزنید و در آنها

به گونه‌ای نامطلوب چنان حس رقابتی بوجود آورید که توان کارگروهی را از دست دهنده، آنان را درجه بندی نموده یا باهم مقایسه نمایید. این شکرده تضمین شده است. بدین ترتیب مدیر نه تنها موجبات اصطکاک میان کارکنان را پدید می‌آورد، بلکه خود، هدف اصلی این کینه توزی قرار می‌گیرد.

۳- فراموش کردن این مطلب که هدف از ارزشیابی، پیشرفت است، نه سرزنش کردن:

اضطراب تا کجا مفید است؟

نمی‌کنند. به همین دلیل همیشه درون آنها تنفس و استرس وجود دارد. آنها باید کمی انتظاراتشان را کم یا اگر می‌توانند آن افکار مزاحم اضطراب‌آور را از ذهنشان بیرون کنند. این افراد مدام در آینده زندگی می‌کنند و آینده را هم بد و وحشتناک تصور می‌کنند و بر همین اساس هم زندگی می‌کنند در صورتی که باید بدانند هیچ‌گاه اتفاقاتی که در ذهنشان هست پیش نخواهد آمد.

با اضطراب مقابله کنیم یا از آن فرار کنیم؟

هر کسی با اضطراب‌هایش به روشی برخورد می‌کند؛ بعضی ترجیح می‌دهند از کنار آن رد شوند. برخی سعی می‌کنند از آن دوری یا به عبارتی فرار کنند و برخی هم ترجیح می‌دهند با اضطراب‌هایشان رودررو شوند و با آنها مقابله کنند. اول از همه باید گفت فرار و اجتناب از موقعیت‌های اضطراب‌زا نه تنها اضطراب را بهتر نمی‌کند بلکه آن را تشدید هم می‌کند. انسان از هر چه فرار کند ترسش از آن بیشتر می‌شود و به قول آن ضربالمثل معروف «در بلا بودن به از بیم بلاست»، یعنی وقتی با ترس‌ها و اضطراب‌ها مواجه شویم، می‌بینیم آنقدر هم که گمان می‌کردیم ترسناک نبوده و همین اضطراب‌ها را کم می‌کند.

اضطراب و استرس چه تفاوتی دارند؟

«استرس» معمولاً به دو معنی به کار می‌رود؛ یک زمان به عنوان عامل ایجاد‌کننده و محرك اضطراب از آن یاد می‌کنیم و گاهی هم مردمان از استرس، حالت اضطراب است. اگر بخواهیم کلی تر بگوییم، یکی از علائم استرس، همان حالت‌های اضطرابی است. یعنی استرس عامتر از اضطراب است و همان حالت فرد محسوب می‌شود که ممکن است او را از حالت تعادل خارج کند می‌گنا دات آی آر، مثلاً یکی از عزیزانش فوت کند یا شرایط شغلی سختی برایش پیش بیاید یا .... حتی می‌توان گفت اضطراب هنگامی در فرد بروز می‌کند که شرایط استرس‌زا در زندگی او بیش از حد طول بکشد یا به‌طور مکرر رخ دهد یا دستگاه عصبی بدن نتواند است. به مرحله مقاومت تینیدگی پایان دهد و بدن برای مدتی طولانی همچنان بسیج باقی بماند. در این صورت بدن فرسوده و در برابر بیماری‌های جسمی و روانی (مانند اضطراب) آسیب‌پذیر می‌شود.

رابطه اضطراب با سلامت و کارایی فرد یک حدی از اضطراب را داشته باشند تا کارایی خوبی داشته باشند و زندگی‌شان روی روال منظم باشد

اما اگر این میزان بیشتر از یک حدی شود کارایی فرد را به کل مختل می‌کند و بازدهی او را پایین می‌آورد. اضطراب همانند نمک غذاست یعنی مقداری از آن برای بهتر شدن غذا لازم است اما زیاد شدن آن می‌تواند غذا را خراب و طعم آن را شور کند. اضطراب مفید است چرا که افرادی که هیچ‌گونه اضطرابی ندارند راحت در خانه می‌خوابند و هیچ‌کاری انجام نمی‌دهند اما افرادی در زندگی فعال هستند و احساس مسئولیت و وظیفه‌شناسی می‌کنند که مقداری اضطراب دارند و درواقع همین اضطراب مثبت افراد را به فعالیت و کار وادار می‌کند.

برای روشن‌تر شدن رابطه بین اضطراب و کارایی و خطی نبودن این رابطه باید گفت تا یک جایی اگر اضطراب زیاد شود کارایی هم بالا می‌رود ولی از یک جایی به بعد اگر اضطراب زیاد شود در کارایی فرد اختلال به وجود می‌آید و به مرور کارایی او کاهش پیدا می‌کند.

اضطراب مفید را چگونه بشناسید؟

تشخیص اینکه اضطراب ما در چه حدی است و اینکه آیا این اضطراب مفید است یا آثار منفی روی کارگاهی مشکل است. برای تشخیص بین این دو حالت بهترین کار این است که دقیق‌تر کنیم ببینیم به واسطه اضطرابی که داریم کار و مسئولیتی را که در حال انجام آن هستیم خوب انجام می‌دهیم یا نه؟ اگر خوب انجام می‌دهیم، اضطراب ما مفید است. مثلاً برای درس خواندن مقداری اضطراب داریم و همان باعث می‌شود بهتر درس بخوانیم و نمره بهتری بگیریم، اما اگر آن اضطراب برای ما آنقدر مشغله ذهنی ایجاد می‌کند که مدام درگیری فکری داریم و حتی دچار تپش قلب می‌شویم، تمرکزمان را از دست می‌دهیم و.... یعنی اضطراب‌مان بیش از اندازه شده و دیگر مفید نیست. یا زمانی که این اضطراب باعث ایجاد ناراحتی زیاد و سلب آسايش دائمی ما شود هم مشخص می‌شود که از میزان طبیعی فراتر رفته است.

اضطراب افراد کمال‌گرا مثبت است یا منفی؟

برخی از افراد همیشه در کارهایشان اضطراب دارند و همین اضطراب هم موجب پیشرفت کاری‌شان می‌شود. این افراد کمال‌گرا هستند و معمولاً از خودشان انتظار بالایی دارند و به سادگی احساس رضایت